

Yhtymäkokous 4.12.2025/LIITE 3

Tavastian strategia 2026–2029

MISSIO

Luoda uutta osaamista sekä rakentaa parempaa ja kestävämpää tulevaisuutta

TAVOITTEET

- Oppijaa tukeva pedagogiikka
- Osaamista ja elinvoimaa yhteistyöllä
- Kestävä resurssien käyttö
- Yhdenvertainen ja hyvinvoiva yhteisö
- Onnistumista tukeva johtaminen

Yhtymäkokous 4.12.2025/LIITE 4

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2028

Talousarvio vuodelle 2026

Sisällys

1.	TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028	4
2.	KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT JA STRATEGISET LINJAUKSET	4
2.1.	Koulutuskuntayhtymä ylläpitäjänä.....	4
2.2.	Koulutuskuntayhtymän tehtävä.....	5
2.3.	Koulutuksen järjestämisluvut.....	5
2.4.	Jäsenkuntien esittämät lausunnot	5
2.5.	Koulutuksen järjestäjän strategiset linjaukset	8
3.	KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ.....	9
3.1.	Organisaatio.....	9
3.2.	Koulutuskuntayhtymän tuloskortti	9
3.3.	Mittarit	11
4.	AMMATTIOPISTO TAVASTIA.....	15
4.1.	Yleistä	15
4.2.	Ammatilliset tutkinnot	16
4.3.	TUVA-koulutus	16
4.4.	Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus.....	16
5.	LUKIOKOULUTUS	17
5.1.	Tehtävä.....	17
5.2.	Toiminta	17
5.3.	Kiinteistöt	18
5.4.	Talous	18
6.	VANAJAVEDEN OPISTO	18
7.	TAVASTIA KOULUTUS OY.....	21
8.	KUNTAYHTYMÄPALVELUT JA MUUT YHTEISET PALVELUT	21
8.1.	Urheiluakatemia Tavastia	22
9.	KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIAN HANKETOIMINTA	22
9.1.	Ammattiopisto Tavastian vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet	22
9.2.	Lukiokoulutuksen vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet	23
9.3.	Vanajaveden opiston vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet	23
9.4.	Kuntayhtymän vuoden 2026 alussa käynnissä olevat EU-rahoitteiset hankkeet	23
10.	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA RAKENNE.....	24
10.1.	Rahoitus.....	24
10.1.1.	Ammattiopisto Tavastia.....	24
10.1.2.	Lukiokoulutus	26

10.1.3.	Vanajaveden Opisto	28
10.1.4.	Tavastia Koulutus Oy	28
10.2.	Talousarvion rakenne	29
10.2.1.	Koulutuskuntayhtymä ilman osakeyhtiötä	29
11.	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN EUROMÄÄRIIN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ.....	30
12.	TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSA KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIASSA.....	33
12.1.	Tuloslaskelma, Koulutuskuntayhtymä Tavastia.....	33
13.	INVESTOINTIOSA.....	34
13.1.	Koulutuskuntayhtymä Tavastian investoinnit	34
13.2.	KoulutuskuntayhtymäTavastian kiinteistöinvestoinnit 2026	34
15.	RAHOITUSOSA	36
15.1.	Rahoituslaskelma, Koulutuskuntayhtymä Tavastia	36
16.	SUUNNITELMAVUODET 2027–2028.....	37
16.1.	Koulutuskuntayhtymä Tavastia	37
17.	TAVASTIA KOULUTUS OY.....	38
18.	KÄSITTEET JA LYHENTEET	39

1. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028

Koulutuskuntayhtymä Tavastian toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään kuntayhtymän ja sen ylläpitämien Ammattiopisto Tavastian, Hämeenlinnan lyseon lukion, Kaurialan lukion, Lammin lukion, Parolan lukion, Vanajaveden Opiston ja Tavastia Koulutus Oy:n toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Toimintasuunnitelman keskeinen ydin on tuloskortti, jossa on esitetty vastuullisuuden edistämiseen tähtäävät tavoitteet ja luettelo käytettävistä mittareista. Kuntayhtymän strategia ja sitä täydentävät kehittämisohjelmat päivitetään nyt yhtymähallituskauden alussa. Toimintasuunnitelmaa laadittaessa on myös huomioitu valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuspoliittiset linjaukset, jäsenkuntien antamat lausunnot sekä oppilaitosten laatimat omat painopistemäärittelyt.

Toimintasuunnitelman tavoitteita asetettaessa ovat tärkeinä tekijöinä olleet saadut kyselypalautteet opiskelijoilta, työelämalta, huoltajilta ja henkilöstöltä. Toiminta- ja taloussuunnitelma-asiakirjan lopussa suunnitellulle toiminnalle on esitetty euromääräinen talousarvio vuodelle 2026 ja ennuste vuosille 2027–2028.

2. KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT JA STRATEGISET LINJAUKSET

2.1. Koulutuskuntayhtymä ylläpitäjänä

Kuntayhtymän kuusi jäsenkuntaa ovat Akaa, Hattula, Hämeenlinna, Janakkala, Pälkäne ja Urjala.

Yhtymäkokouksessa omistajakuntien valitsevat edustajat käyttävät kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Yhtymäkokouksessa on jokaisesta jäsenkunnasta yksi (1) ääni kutakin alkavaa 5,8 prosentin peruspääomaosuutta kohti.

Yhtymäkokoukseen valitaan edustajat jäsenkunnista seuraavasti:

- Akaa 1 edustaja (1)
- Hattula 2 edustajaa (2)
- Hämeenlinna 3 edustajaa (14)
- Janakkala 2 edustajaa (3)
- Pälkäne 1 edustaja (1)
- Urjala 1 edustaja (1)

Jäsenkunnan valitsemien edustajien äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken. Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin. Yhtymäkokous valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kuntayhtymän hallituksessa on yhdeksän jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtymähallituksen toimikausi on neljä vuotta. Kuntayhtymän yhtymäkokous määrää yhtymähallituksen toimikaudeksi yhden varsinaisista jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Yhtymähallituksen jäsenistä kuusi (6) on Hämeenlinnan kaupungin, kaksi (2) Janakkalan kunnan ja yksi (1) Hattulan kunnan edustajaa.

Yhtymäkokous valitsee toimikaudekseen tarkastuslautakunnan, jossa on viisi jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtymäkokous valitsee myös tilintarkastajan samaksi toimikaudeksi.

2.2. Koulutuskuntayhtymän tehtävä

Perussopimuksen mukaisesti Koulutuskuntayhtymä Tavastia järjestää laadukasta ammatillista, yleissivistävää ja vapaan sivistystyön koulutusta sekä siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja muuta toimintaa. Opiskelijamme saavat monipuoliset tiedot ja taidot työelämään, jatko-opintoihin ja elinikäiseen oppimiseen. Kehitämme toiminta-alueemme elinvoimaa yhdessä sidosryhmiemme kanssa.

Tehtäviensä toteuttamiseksi kuntayhtymä hallinnoi ammatillisia oppilaitoksia ja lukioita sekä kansalaisopistoa. Yhtymäkokouksen päätöksellä kuntayhtymän ylläpidettäväksi voidaan ottaa myös muita koulutusta ja valmennusta järjestäviä oppilaitoksia ja muita tahoja.

Kuntayhtymä omistaa lisäksi Tavastia Koulutus Oy:n, mikä hoitaa kuntayhtymän koulutustehtävää ensisijaisesti kilpailuilla markkinoilla. Lisäksi kuntayhtymä voi olla jäsenenä tai osakkaana yhteisöissä ja organisaatioissa, jotka toteuttavat kuntayhtymän tarkoituksperiin liittyviä toimintoja.

2.3. Koulutuksen järjestämisluvat

Koulutuskuntayhtymä Tavastialla on velvollisuus järjestää toisen asteen ammatillisia tutkintoja ja koulutusta ensisijaisesti Kanta-Hämeen maakunnassa ja Etelä-Pirkanmaalla sijaitsevilla jäsenkunnissaan, lukiokoulutusta Hämeenlinnan kaupungin ja Hattulan kunnan alueilla sekä vapaata sivistystyötä Hämeenlinnan seudun kunnissa. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa ammatillisen koulutuksen vuotuinen opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 2108. Lukiokoulutuksen järjestämisluvassa ei ole opiskelijamäärärajoituksia.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan mukaan kuntayhtymä voi järjestää TUVA-koulutusta (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus). Koulutuskuntayhtymä on oikeus järjestää kaikissa tutkinnoissa sekä TUVA-koulutuksessa tutkintoja ja koulutusta työvoimakoulutuksena. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa on vankilakoulutuksen ja laajennetun oppisopimuskoulutukseen järjestämistehtävä.

Koulutuskuntayhtymän hallitus päättää vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelmaan liittyen ammattiopiston koulutustarjonnan tutkintokohtaisista määristä ja lukiokoulutuksen aloittavien opiskelijoiden paikkamääristä lukioittain.

2.4. Jäsenkuntien esittämät lausunnot

Akaan kaupunki

Kaupunginhallitus toteaa, ettei sillä ole lausuttavaa Koulutuskuntayhtymä Tavastian eikä Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastian toiminta- ja taloussuunnitelmissa vuosille 2026-2028 ja vuoden 2026 talousarvioissa huomioon otettaviin asioihin.

Hattulan kunta

Koulutuskuntayhtymä Tavastian tehtävänä on järjestää laadukasta ammatillista koulutusta ja lukiokoulutusta, vapaan sivistystyön koulutusta ja muuta koulutustehtävään läheisesti liittyvää toimintaa. Koulutuskuntayhtymä Tavastia vastaa laajasti Hattulan kunnan nuorten toisen asteen

koulutuksen järjestämisestä, vapaan sivistystyön toteuttamisesta sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnasta.

Koulutuskuntayhtymä Tavastia on Hattulan kunnalle tärkeä yhteistyökumppani. On tärkeää, että yhteistyö perusasteen ja toisen asteen koulutuksen järjestäjien kesken on toimivaa ja sitä kehitetään.

Lukiokoulutuksen osalta Hattulan kunta toivoo Parolan lukion toteutuneen rakentamishankkeen lisäävän merkittävästi sen vetovoimaisuutta. Rakennushanke vakiinnuttaa Parolan lukion asemaa ja tekee siitä houkuttelevan kunnan ja seudun oppilaille.

Kuntayhtymä toteuttaa suurelta osin oppivelvollisuuden laajentumisen järjestelyt, jotka ovat käynnistyneet hyvässä yhteistyössä ja tätä yhteistyötä tulee jatkaa.

Tavastian kautta hankittu ip-toiminta on toteutettu hyvin ja sen jatkumista kunta pitää tärkeänä.

Vanajaveden Opistolla on suuri merkitys Hattulassa. Opiston kurssitoiminnan edellytetään jatkuvan Hattulassa laadukkaana ja monipuolisena myös tulevaisuudessa.

Kuntayhtymän taloudenpito on perinteisesti ollut vastuullista ja asiantuntevaa. Taloutta on sopeutettava siten, että valtionosuusrahoitus sekä muut toimintatuotot riittävät kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Kuntayhtymän talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa on tulevana vuosinakin varauduttava toisen asteen koulutuksessa tapahtuviin muutoksiin.

Hämeenlinnan kaupunki

Koulutuskuntayhtymä Tavastia vastaa laajasti toisen asteen koulutuksen järjestämisestä Hämeenlinnassa, joten yhteistyö kaupungin ja kuntayhtymän välillä tulee olla vahvaa ja toimivaa.

Oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvää tiivistä yhteistyötä tulee jatkaa tavoitteena toisen asteen tutkinto kaikille hämeenlinnalaisille nuorille.

Sekä lukiokoulutuksen että ammatillisen koulutuksen osalta on tärkeää huolehtia oppilaitosten vetovoimaisuudesta tarjoamalla kiinnostavia koulutusmahdollisuuksia ja korkeatasoista opetusta. Ammatillisen koulutuksen tulee tehdä tiivistä kehittämis-yhteistyötä alueen elinkeinoelämän kanssa sekä vastata koulutustarjonnallaan ja koulutuksen laadulla alueellisiin työvoiman tarpeisiin. Lukiokoulutuksessa tulee huolehtia laadukkaasta opetuksesta, kiinnostavista painotuksista ja koulutuspoluista korkea-asteelle. Erikielisten opiskelijoiden määrän kasvaessa myös kotoutumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lukioiden erityisten koulutustehtävien vaikutus on ollut vuoden 2024 selvityksen (OKM 12.9.24) mukaan hyvinkin positiivinen. Hämeenlinnan kaupunki kannustaa Tavastiaa jatkamaan erityislinjojen kehittämistä sekä hakemaan lukioiden erityistä koulutustehtävää ainakin jo vakiintuneille urheilu- ja yrittäjyyslinjoille.

TUVA-koulutuksen kehittäminen on tärkeä osa koulutuskokonaisuutta. Opiskelu- ja tutkintokielen sekä elämänhallinnantaitojen vahvistaminen ovat keskeinen osa TUVAn koulutusta. Lisäksi on tärkeää, että opiskelija voi suorittaa joustavasti lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opintoja TUVAn koulutuksen aikana.

Lyseon lukion paluu Lyseon kortteliin on edennyt ja Hämeenlinnan kaupungin talousarvioon tullaan esittämään Lyseon lukion tilojen peruskorjausta ja osittaista uudisrakentamista (liikunta- ja ruokailutilat) Lyseon korttelissa vuodesta 2026 alkaen. Koulutuskuntayhtymä Tavastian tulee järjestää toimivat tilat väistön ajaksi.

Koulutuskuntayhtymä Tavastian tulee toiminta- ja taloussuunnitelmassaan ottaa huomioon Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston 5.2.2024 § 13 päättämässä omistajapolitiittisissa linjauksissa Koulutuskuntayhtymä Tavastialle asettamat tavoitteet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi sopimuksen Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastian yhdistämisestä Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan 1.1.2026 alkaen. Mikäli yhdistyminen toteutuu odotetusti, Koulutuskuntayhtymän tulee huolehtia siitä, että kiinteistöomaisuuden hallinnan painoarvo kuntayhtymän päätöksenteossa ei kahden kuntayhtymän mallista merkittävästi vähene. Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymän muodostamisen kautta saadut toiminnalliset hyödyt tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä säilyttämään.

Koulutuskuntayhtymä Tavastia on kevään 2025 aikana neuvotellut Hämeen ammatti-instituutin sulauttamisesta Ammattiopisto Tavastiaan. Sulautumisen olisi tarkoitus toteutua 1.1.2027 alkaen. Koulutuskuntayhtymän tulee sulautumisen suunnittelussa ja toteutuksessa varmistaa, että sulautumisesta Koulutuskuntayhtymälle syntyvä liiketoiminta on kuntayhtymälle kannattavaa tai mahdollista saattaa kannattavaksi.

Hämeenlinnan kaupunki kannustaa Tavastiaa huomioimaan Hämeenlinnan kaupungin alueella meneillään olevat tilajärjestelyihin liittyvät asiat ja tarvittaessa neuvottelemaan niistä aktiivisesti kaupungin kanssa.

Janakkalan kunta

Koulutuskuntayhtymä Tavastian yhteistyökumppaneita Janakkalassa ovat Janakkalan yhteiskoulut sekä nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö, minkä vuoksi ao. tahoilta on pyydetty kannanottoja Tavastian strategiaan sekä talousarvioon. Yhteiskoulujen lausunnon mukaan yhteistyö ja yhteydenpito sujuvat hyvin yhdessä sovittujen toimivien käytäntöjen mukaan. Keväisin on pidetty nivelvaiheen palaveri erityisopetuksen näkökulmasta koskien yläkouluista Tavastialle siirtyneitä opiskelijoita. Syksyisin Tavastialla on seudun oppilaanohjaajat yhteen kokoava tapaaminen, jossa päivitetään tuoreimmat ammattioppilaitoksia ja yhteishakua koskevat tiedot. Oppilaat ovat perinteisesti päässeet 8. luokan keväällä ja 9.luokan syyslukukaudella ja alkuvuodesta tutustumaan Tavastian koulutustarjontaan. Ammattiopiston opinto-ohjaaja on esitelly koulutuksia 9. luokkalaisten vanhempainillassa sekä 9.luokan opon tunneilla. Ammattiopisto Tavastia on myös ollut vahvasti mukana yhteiskoulujen toiminnassa Taitaja9-kilpailujen muodossa, jonne on perinteisesti Janakkalasta osallistuttu useiden joukkueiden voimin.

Janakkalan kunnan nuorten työpaja Kinolla ja etsivällä nuorisotyöllä on vahva tahto tehdä yhteistyötä toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa nuorten opintojen tukemiseksi. Haluamme yhdessä löytää ja räätälöidä kokonaisuuksia mahdollistaaksemme erilaisten opiskelijoiden tarpeet tutkinnon suorittamiseksi ja oman elämänpolun löytämiseksi. Opiskelijoiden vahva tukeminen opiskelujen aikana on erittäin tärkeää.

Vanajaveden Opistolla on suuri merkitys janakkalalaisille. Opiston kurssitoiminnan edellytetään jatkuvan Janakkalassa laadukkaana ja monipuolisena myös tulevaisuudessa. Kuntayhtymän taloudenpito on perinteisesti ollut vastuullista ja asiantuntevaa. Kuntayhtymän talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa on tulevana vuosinakin varauduttava toisen asteen koulutuksessa tapahtuviin muutoksiin. Taloutta on sopeutettava siten, että valtionosuusrahoitus sekä muut toimintatuotot riittävät kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Vapaan sivistystyön ostopalveluihin vuosittain käytettävää summaa joudutaan arvioimaan suhteessa kuntatalouden kehitykseen lähivuosina.

Yhtenä vahvana yhteistyökuviona on vakiintunut työllisyydenhoidon ja etsivän nuorisotyön Ohjaamon kaltainen Kohtaamo-toiminta, jonka monialaisessa

palvelupisteessä Tavastian uraohjaajat käyvät tapaamassa asiakkaita. Tähän on tarkoitus sisällyttää jatkossa entistä vahvempi Tavastiasta valmistuvien ennakko-ohjaus uraohjaajien, työllisyyspalveluiden ja etsivän nuorisotyön yhteistyössä. Lisäksi tehdään vahvaa yhteistyötä oppivelvollisuuden valvonnassa, eli tehdään ennakoivaa työtä sekä matalan kynnyksen yhteistyötä ennen osoittamistoimenpiteitä

2.5. Koulutuksen järjestäjän strategiset linjaukset

Kuntayhtymän strategia sisältää vision, toiminta-ajatuksen, arvot ja tavoitteet.

Visio

Tulevaisuuden Tekijät Tavastiasta

Toiminta-ajatus

Tehtävämme on ylläpitää ja luoda uutta osaamista sekä rakentaa parempaa ja kestävämpää tulevaisuutta.

Arvot

- *Vaikuttavuus* on osaamista, hyvinvoinnin tukemista ja elinvoiman kehittämistä
- *Vastuullisuus* on välittämistä, turvallisuutta, taloudellisuutta ja kestäväää tulevaisuutta
- *Kumppanuus* on aktiivista ja huomioivaa monitahoista yhteistyötä, kansainvälisyyttä ja monikulttuurisuutta
- *Uskallus* on rohkeutta kokeilla, erehtyä, onnistua ja kehittyä

Tavoitteet

- Onnistuvan oppijan pedagogiikka
- Yhdenvertainen ja hyvinvoiva yhteisö
- Kestävä resurssien käyttö
- Osaamista ja elinvoimaa yhteistyöllä
- Onnistumista tukeva johtaminen

3. KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

3.1. Organisaatio

10/2025

3.2. Koulutuskuntayhtymän tulokortti

Koulutuskuntayhtymässä kehittämistoiminnan suunnittelun apuna käytetään tulokortteja. Tulokortin tavoitteet tulevat kuntayhtymän strategiasta. Tulokortissa kullekin strategiselle tavoitteelle laaditaan tuloksikkokohtaisesti sitä edistävät toimenpiteet.

Onnistuvan oppijan pedagogiikka	
Ammattiopisto	- Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanossa varmistetaan yhtenäiset oppimisen tuen palvelut opiskelijan koulutusalaista riippumatta. - Tutkinnon osien tarjonnan laajentaminen ja aloitusaikojen monipuolistaminen. - Koulutusten toteutustavoissa huomioidaan kohderyhmäkohtaisesti joustavuus ja digitaalisten ratkaisujen pedagoginen hyödyntäminen.
Lukiokoulutus	- Palautteiden (opintojakso ja opiskelija) hyödyntäminen - Varhainen ja oikea-aikainen oppimisen tuki - Hybridiopetuksen ja joustavat opintojen toteutukset

Vanajaveden Opisto	- Kehitetään opettajien ja ohjaajien osaamista neuromonimuotoisuudesta ja opetuksen eriyttämisestä - Kielten opiskelijoiden käyttöön digitaalinen oppimisympäristö
Kuntayhtymähallinto ja -palvelut	- Etäopetusvalmiuksien edistäminen - Turvallisen tilan periaatteesta viestiminen - Oppijoiden viihtyvyyden lisääminen (ulko- ja sisätilat, ruokailu) - Rastikankaan koulutushallin toteutus
Yhdenvertainen ja hyvinvoiva yhteisö	
Ammattiopisto	- VTA-työajan määrittelyn kaikille osastoille yhdenmukaiset periaatteet. - Opiskelijahyvinvoinnin kehittäminen sisä- ja ulkotilojen viihtyvyyttä lisäämällä ja arkiliikuntaa aktivoimalla. - Tiimien ja tiimin jäsenten itseohjautuvuuden kehittäminen osallistavilla koulutuksilla.
Lukiokoulutus	- Hyvinvointimallin (laatu) hyödyntäminen esim. turvallinen tila, ryhmäyttäminen ja pelisäännöt - Yhdenvertaisuushenkilön nimeäminen ja häirinnän ilmoituskanavan luominen - Tavoitettavat opiskeluhuoltopalvelut
Vanajaveden Opisto	- Kehitetään opiston aloitus- ja lopetuskokouksia yhteisöllisemmäksi - Vastuullisen työkäyttäytymisen ja opettajuuden korostaminen kaikessa opetuksessa ja ohjauksessa
Kuntayhtymähallinto ja -palvelut	- Opiskelijahyvinvointipalveluiden koordinointi - Minä tavastialainen -juttusarja Viikkikseen - Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta viestiminen - Yhteiset tapaamiset (ky-päälliköt) - Tiedonhallintamallin käyttöönotto
Kestävä resurssien käyttö	
Ammattiopisto	- Keskitetillä koulutus- ja resurssisuunnittelulla hyödynnetään aiempaa laajemmin ja systemaattisemmin tilojen, laitteiden ja muiden resurssien yhteiskäyttöä. - Hakeutumispalvelujen toteuttama dynaamisempi ja nopeampi hakeutumisvaiheen sisäänotto jatkuvassa haussa.
Lukiokoulutus	- Uusien rakennusten suunnittelu ja käyttö, energiankulutus näkyväksi - Kierrätyksen ja lajittelun edistäminen - Agenda 2030 toimenpiteiden edistäminen esim. Erasmus+projektit
Vanajaveden Opisto	- OKKA-säätiön ulkoiseen ketu-auditointiin valmistautuminen ja sen organisointi - Käytetään Hellewi-järjestelmässä kehitettyä verkkokauppaa markkinointiin ja kurssien myyntiin
Kuntayhtymähallinto ja -palvelut	- Talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteuttaminen - Lämmitysenergian säästötoimet Loimua yhteistyöllä - Kestävät hankinnat (esim. kierrätyksen lisääminen)
Osaamista ja elinvoimaa yhteistyöllä	
Ammattiopisto	Otetaan käyttöön kumppanuusvastaavan toimenkuva ja kumppanuussopimusmalli työelämäyhteistyön kehittämisessä ja otetaan CRM yhteiseksi tiedonjakamisen tavaksi työelämäyhteistyössä.

	• Avataan eri koulutusaloilla vaadittavia edellytyksiä yhteishaun ja jatkuvan haun hakeutumisen ohjauksen laadun kehittämiseksi. • Opiskelijoiden työllistymisen edistämisen ja jatko-opintoihin ohjauksen kehittäminen päivittämällä prosesseja ja selkeyttämällä opetus- ja ohjaustoimijoiden rooleja.
Lukiokoulutus	• Joustavat jatkopolut ja yhteistyö kolmannelle asteelle • Yhteinen opintotarjotin ja Tavastian oppilaitosten kurssien hyödyntäminen • Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
Vanajaveden Opisto	• Lisätään Erasmus + -liikkuvuuksista saatuja yhteistyökumppanuuksia • Haetaan yhteistyökumppaneita taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmatyöhön • Tarjotaan Hml:n kaupungille in house -koulutuksena kotoutumiskoulutusta • Jatketään yhteistyötä Hamk:n kanssa kielitestauksissa (yki-testaus)
Kuntayhtymähallinto ja -palvelut	• Aktiivisuus verkostoissa (AMKE, Välkky...) • Aktiivinen HAMI-yhteistyö (mahdollisen fuusion valmistelu) • Yhteistoiminnan kehittäminen (Oma Häme, TyöHäme, jäsenkunnat)
Onnistumista tukeva johtaminen	
Ammattiopisto	• Koulutusmarkkinoinnin tehostaminen viestinnän oikea-aikaisuutta ja segmentointia kehittämällä sekä oppilaitosnäkyvyyttä lisäämällä. • Tiimiorganisaation tavoitteiden selkiyttäminen tiimeille ja tiimitoiminnan kehittäminen valmentavalla johtamisella.
Lukiokoulutus	• Opettajien perehdyttäminen ja kouluttaminen • Uusien tilojen suunnittelu ja käyttöönotto • Selkeä ja oikea-aikainen tiedottaminen
Vanajaveden Opisto	• Johtamisella tuetaan erilaisia koulutuksia, opettajat, ohjaajat ja hallinto • Tuntiopettajien työhön perehdyttämisen kehittäminen
Kuntayhtymähallinto ja -palvelut	• Henkilöstön viestintäosaamisen tukeminen • Uuden HR-järjestelmän käyttöönotto (uudet toimintatavat) • Esihenkilökoulutukset

3.3. Mittarit

Koulutuskuntayhtymä Tavastian toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta mitataan alla esitetyillä mittareilla. Mittareiden tavoiteluvut ja -tasot vuodelle 2026 on esitetty taulukossa.

Ammattiopisto Tavastia	Tavoite 2026	Toteutuma 2024
Vetovoima		
Yhteishaku , ensisijaiset hakijat / aloituspaikka perustutkinnot	1,0	1,1
Jatkuva haku , hakemusten määrä	1 175	1 271
perustutkinnot	850	1 004
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	250	267
Aikuisten perusopetushaku , hakemusten määrä	75	163

Opiskelijamäärä		
Aloittaneet opiskelijat , valtionosuus yhteensä, henkilöä	1 510	1 578
perustutkinnot	1 150	1 103
TUVA-koulutus	90	120
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	200	263
aikuisten perusopetus	70	92
Opiskelijavuodet, painottamaton , yhteensä	2 122	2 251
perustutkinnot	1 883	1 818
TUVA-koulutus	59	80
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	180	353
Opiskelijavuodet, painotettu , yhteensä		2 543
perustutkinnot		1 887
TUVA-koulutus		137
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot		266
erityisen tuen korotus		149
majoitus		35
maksuton koulutus		69
Opiskelijavuodet, painotettu, lähtötaso , yhteensä	2 172	
perustutkinnot	1 950	
TUVA-koulutus	74	
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	148	
Opiskelijavuodet, painotettu, tutkintotyyppi, kustannusryhmä , yhteensä	2 181	
perustutkinnot	1 983	
TUVA-koulutus	178	
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	20	
Majoitus	59	
Tavastia Koulutus Oy , opiskelijatyövuodet	11	18
työvoimakoulutus	3	12
täydennyskoulutus	8	6
Perusopetus , kurssit	3 600	2 603
Palautteet		
Opiskelijapalautteet		
Aloituskysely, keskiarvo	4,2	4,3
Päätökysely, keskiarvo	4,2	4,3
TUVA-koulutuksen palaute, keskiarvo	4,0	-
Aikuisten perusopetuksen palaute, keskiarvo	4,5	4,6
Täydennyskoulutuspalaute keskiarvo	4,4	4,7
Huoltajapalaute , keskiarvo	4,0	3,8
Työelämäpalaute		
Työpaikkaohjaajakysely, keskiarvo	4,2	4,3
Työpaikkakysely, keskiarvo	4,1	4,2
Vaikuttavuus		

Opiskelusta eroaminen , enintään, prosenttia		
perustutkinnot	8,5	13,5
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	7,5	13,0
Opiskeluaika , vuodet / valmistunut opiskelija		
perustutkinnot		2,4
perustutkinnot, maksuton koulutus	2,6	
perustutkinnot, ei maksuton koulutus	1,6	
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	1,0	1,3
Osaamispisteet , osp / opiskelijavuodet		
perustutkinnot	65	
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	150	
Tutkinnot , kpl		
perustutkinnot	540	546
ammattitutkinnot	100	148
erikoisammattitutkinnot	75	95
todistus suoritetuista tutkinnon osista	400	314
todistus suoritetuista TUVA-koulutuksen osista	100	98
ylioppilastutkinto	12	4
Työllistyminen , prosenttia valmistuneista	72	74
Jatko-opinnot , päätoiminen jatko-opiskelija, prosenttia valmistuneista	5,2	5
Kumppanuus		
Näytöt työelämässä , prosenttia	86	83
Työelämässä järjestettävä koulutus , kpl		
koulutussopimukset	1 800	2 107
oppisopimukset	1 100	1 165
Kansainvälisyys , henkilöä	60	52
lähtevät opiskelijat	35	43
lähtevä henkilöstö		

LUKIOKOULUTUS			
Koulutuksen vetovoimaisuus		Tavoite 2026	Toteutuma 2024
Lukiot	Lukiokoulutuksessa ensisijaisten hakijoiden määrä hakijaa/aloituspaiikka	1,0	1,02
Opiskelijamäärä			
Lukiot	Aloituspaiikat	492	486
	Opiskelijamäärä, päivälukio	1446	1421
	○ Kauriala	596	584
	○ Lyseo	596	582
	○ Lammi	84	83
	○ Parola	170	173

	Opiskelijamäärä, aikuislinja	55	62
Opiskelijapalautteet			
Lukiot	Opiskelijakysely - vastausprosentti % - keskiarvo - Kauriala - Lyseo - Lammi - Parola	70 3,99 4 4 4 3,95	61 4,08 4,21 3,95 4,00 3,92
Ylioppilastutkinnot			
Lukiot	Yhteensä Kauriala Lyseo Aikuislinja Lammi Parola	455 183 185 12 22 53	424 188 148 16 23 49
Kansainvälisyys			
Lukiot	Lähtevät opiskelijat - Kauriala - Lyseo - Lammi - Parola Lähtevä henkilöstö	131 67 40 14 10 23	117 51 44 14 8 49

VANAJAVEDEN OPISTO	Tavoite 2026	Toteuma 2024
Ryhmäkoko, keskiarvo	13,5	13,6
Opiskelijamäärä (hlö kerran laskettuna), henkilöä	8 800	9 167
Kurssilaisten määrä (valtionosuusrahoitus), henkilöä	16 500	16 450
Opiskelijoiden osuus väestöstä, prosenttia	10	9,8
Valtionosuustunnit, määrä	26 200	26 594
Kurssipalautteet, keskiarvo	4,6/5	4,6/5

KESTÄVÄ TULEVAISUUS	Tavoite 2026	Toteuma 2024
Ostetut polttoaineet, litraa - Diesel - Bensiini - Adblue-lisäaine	-2 % -2 % -2 %	42596 2 622 911
Ostettu energia - Lämpö, MWh - Sähkö, MWh - Vesi, m³	-2 % -2 % -2 %	5 842 3 434 10 553

Jätteet, tonnia		11,5
• Kartonki / pahvi		11,4
• Paperi		2,9
• Muovi		1,5
• Lasi		1,0
• Metalli		18,6
• Biojäte		0,2
• SER		0,6
• Vaarallinen jäte	-5 %	88,7 (93,4)
• Sekajäte		
Opiskelijaruokailu, ruokahävikin määrä kg		
• Lautastähde	- 10 %	3 459 (4 845)
• Biojäte	- 10 %	2 457 (2 310)
• Eko-teko	- 10 %	6 397 (8 695)

4. AMMATTIOPISTO TAVASTIA

4.1. Yleistä

Ammattiopisto Tavastia järjestää tutkintotavoitteisena ammatillista perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutusta sekä näiden tutkintojen osia. Näiden lisäksi ammattiopistossa järjestetään tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) ja maahanmuuttajien perusopetusta. Kaikilla kolmella koulutusmuodolla on oma lainsäädäntönsä. Kilpailluilla markkinoilla toteutettavaa koulutusta järjestetään Tavastia Koulutus Oy:n kautta.

Ammattiopisto Tavastiassa siirryttiin koko oppilaitoksen laajuudessa tiimiorganisaatiomalliin 1.1.2025. Jo ennen tätä osa koulutusaloista oli toiminut tiimimaisesti. Tiimiorganisaation tavoitteena on parantaa asiakkaiden, eli opiskelijoiden ja työelämän, palvelujen laatua. Henkilöstönäkökulmasta tiimimäinen toiminta lisää pitkällä aikavälillä työhyvinvointia yhteistoiminnan ja yksilöiden vahvuuksien hyödyntämisen kautta. Tässä prosessissa eri tiimit ovat vielä eri vaiheissa ja esihenkilöiden sekä johdon rooli on mahdollistaa myönteinen kehitys tiimiorganisaation vahvuuksien potentiaalin maksimoinnissa.

Toimintavuosi 2026 on Ammattiopisto Tavastialle taloudellisesti haastava, sillä vuoden 2025 rahoitusleikkaukset ja vuoden 2026 alusta voimaan tuleva uusi rahoitusmalli ovat sekä pienentäneet kokonaisrahoitusta että muuttaneet rahoituksen painopistettä siten, että opiskelijoiden suorittamat tutkinnot ja tutkinnon osat sekä työllistyminen ja jatko-opintoihin pääsy painottuvat rahoituksessa aiempaa enemmän. Työllistymisen painoarvon merkittävä nousu rahoitusmallissa edellyttää kaikilta ammatillisilta koulutuksenjärjestäjiltä kriittistä koulutustarjonnan tarkastelua. Myös Ammattiopisto Tavastiassa on arvioitava toiminta-alueensa toimialakohtaisia työllistymisnäköymiä ja päivitettävä tarvittaessa koulutustarjontaa vastaamaan alueen osaamistarpeita.

Vuoden 2025 aikana Ammattiopisto Tavastiassa on käynnistetty useita taustaselvityksiä sekä myös jo toimeenpantu konkreettisia toimenpiteitä osastojen toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi ja tilojen, laitteiden ja resurssien yhteiskäytön lisäämiseksi. Näitä toimenpiteitä jatketaan vuonna 2026 ja niiden avulla pyritään jatkamaan talouden sopeuttamistoimia siten, että mahdollisimman suuri osa sopeuttamisesta pystyttäisiin toteuttamaan ilman henkilöstökustannusten sopeuttamista.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö tulee vuonna 2026 rahoituksen lisäksi uudistumaan oppimisen tuen järjestämisen osalta 1.8.2026 alkaen. Erityisellä tuella tarkoitetaan erityisopettajan antamaa opetusta sekä erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta. Ammattiopisto Tavastiassa on tehty oppimisen tuen uudistukseen liittyvää valmistelua paljon jo vuoden 2025 aikana

ja uuden lainsäädännön mukaisesti toteutettavaan oppimisen tuen malliin siirrytään toiminnan tasolla portaittain jo vuoden 2026 alusta alkaen.

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun 1.1.2026–31.12.2033 valitaan Suomesta enintään 40 koulutuksenjärjestäjää. Kesäkuussa 2025 saatujen Karvin arviointipisteiden mukaan Ammattiopisto Tavastia olisi pääsemässä mukaan toiminnanohjauksen kokeiluun, mikä mahdollistaisi nykyistä järjestämislupaa laajemman tutkinto- ja tutkinnon osien tarjonnan, mahdollisuuden englannin kieliseen tutkintokoulutukseen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käytävään neuvottelumenettelyyn mukaan pääsemisen. Lopulliset päätökset toiminnanohjauksen kokeiluun mukaan valittavista koulutuksenjärjestäjistä tekee Opetus- ja kulttuuriministeriö viimeistään marraskuun 2025 alkupuolella.

4.2. Ammatilliset tutkinnot

Ammattiopisto Tavastiassa järjestetään tutkintokoulutusta 22 ammatillisessa perustutkinnossa. Järjestämislupa on 24 ammattitutkintoon ja 15 erikoisammattitutkintoon. Mikäli Ammattiopisto Tavastia saa toiminnanohjauksen kokeiluluvan, laajenee potentiaalinen koulutustarjonta nykyistä järjestämislupaa laajemmaksi.

Perusopetuksen päättäneiden oppivelvollisten nuorten tavoitteena on koko perustutkinnon suorittaminen. Tutkinnon osien suorittamiseen tähtääviä koulutuksia järjestetään yhä enemmän. Ne on suunnattu työikäisille. Työelämässä olevat voivat suorittaa tutkinnon osia myös näytöllä ilman oppilaitoksessa toteutettavaa tutkintokoulutusta.

Opintoihin hakeutumisen väyliä on useita. Oppilaitokseen haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa ja koulutuksenjärjestäjän toteuttamassa jatkuvassa haussa. Perusopetuksen päättäneet oppivelvolliset hakevat koulutukseen yhteishaussa. Kun henkilöllä on toisen asteen tutkinto ja/tai työkokemusta, hän hakee opiskelemaan jatkuvassa haussa. Ohjattu haku on jatkuvan haun muoto niille hakijoille, jotka paikkakunnalle muuton takia siirtyvät opiskelemaan Tavastiaan tai tulevat suorittamaan aiemmin kesken jäänyttä tutkintoaan.

Vuonna 2026 jatkuvan haun koulutustarjontaa päivitetään dynaamisempaan suuntaan siten, että tutkintoihin ja tutkinnon osiin on mahdollista hakeutua joustavammin ja vasteajat hakeutumisesta opintojen aloittamiseen lyhenevät. Jatkuvan haun toteutuksissa hyödynnetään myös aiempaa enemmän monimuoto- ja verkkototeutuksia. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan useimmiten oppisopimuksena, ja opinnot aloitetaan joustavasti nonstop-periaatteella.

Työvoimakoulutuksiin hakeutumisesta vastaa työvoimaviranomainen.

4.3. TUVA-koulutus

TUVA-koulutus on tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Koulutuksen kesto on yksi vuosi. TUVA-koulutus on suunnattu sekä oppivelvollisille että aikuisille, jotka tarvitsevat valmiuksia ja/tai ohjauksellista tukea siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. TUVA-koulutuksessa on ryhmät nuorille, maahanmuuttaneille, vangeille ja työvoimaopiskelijoille. Työikäisille suunnatun TUVA-koulutuksen aloitusaikoihin saadaan joustoa niin, että koulutus voi alkaa myös keväällä.

Ammattiopisto Tavastian TUVA-koulutuksen järjestämistä tukee yhteistyösopimus Hämeenlinnan lyseon lukion, Kiipulan ammattiopiston ja Hämeen ammatti-instituutin kanssa.

4.4. Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus

Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus on tarkoitettu vähintään 17-vuotiaille maahanmuuttaneille, jotka tarvitsevat perusopetuksen päättötodistuksen ja opiskeluvalmiuksia jatkaakseen toisen asteen koulutukseen. Perusopetus on jaettu alku- ja päättövaiheeseen. Opetus voi sisältää tarvittaessa myös

luku- ja kirjoitustaitovaiheen. Opiskelijalle suunnitellaan henkilökohtainen opintosuunnitelma eli HOPS, jota päivitetään opintojen aikana.

Aikuisten maahanmuuttaneiden perusopetuksen volyymi on ollut kasvava. Opiskelijat harvoin suorittavat koko aikuisten perusopetuksen oppimäärän, vaan ainoastaan tarvitsemansa osan siitä. Mahdollisuus aineopiskeluun tarjoaa koulutusmahdollisuuden myös niille maahanmuuttaneille, joilla puuttuva suomen kielen taito estää pääsyn ammatilliseen koulutukseen tai työhön. Aineopiskelu on lisännyt aikuisten perusopetuksen tarjoamia opiskelumahdollisuuksia.

5. LUKIOKOULUTUS

5.1. Tehtävä

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (lukiolaki 2§).

Koulutuskuntayhtymä Tavastia järjestää lukiokoulutusta seuraavissa lukioissa; Kaurialan lukio, Lammin lukio, Hämeenlinnan lyseon lukio, jossa on myös aikuislinja sekä Parolan lukio.

5.2. Toiminta

Toimintavuonna 2026 vahvistetaan oppimisen tukea, jatketaan kansainvälisyysosaamisen edistämistä, syvennetään korkea-asteen yhteistyötä sekä toteutetaan hyvinvointimallia. Hyvinvointimalli on Laatuapila-hankkeessa koostettu lukion toimintakulttuurin kehittämis- ja laadunhallintatyökalu. Mallissa on kuvattu ja konkretisoitu opetussuunnitelmassa esitetyjä osallisuuden ja yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteita. (LOPS2021, 3.4. Toimintakulttuuri). Lukiot voivat hyödyntää hyvinvointimallia esimerkiksi henkilöstön perehdyttämisessä, vuosisuunnittelussa, toimintatapojensa tarkistamisessa ja uudistamisessa, hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamisessa lukion arjessa, yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toiminnassa ja yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa.

Tavastian lukiokoulutus on saanut Opetushallitukselta ERASMUS+ akkreditoinnin (2022–2027), jonka rahoituksen turvin kansainvälisten liikkuvuuksien määrä Tavastian lukioissa on hyvällä tasolla. Tavoitteena on laajentaa lukioiden kokemuksia myös uusista liikkuvuusohjelmista (Erasmus+, Nordplus, muut). Korkea-asteen yhteistyötä toteutetaan kannustamalla opiskelijoita suorittamaan korkea-asteen kursseja lukioaikana. Tavoitteen edistämiseksi koulutuskuntayhtymä on tehnyt yhteistyösopimuksen Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston kanssa. Yhteistyö HAMKin kanssa jatkuu mm. korkeakouluviikon toteuttamisella Tavastian lukioiden 2. vsk:n opiskelijoille ja edistämällä yhteistyötä niin väyläopintojen kuin yksittäisten opintosuoritusten sekä hanketyön kautta.

Hämeenlinnan lyseon lukiolla ja Kaurialan lukiolla on ollut oma erityisopettaja viime lukuvuoden alusta lähtien. Opetushallituksen rahoittaman Oppimisen tuen hankkeen avulla vastataan nykyopiskelijoiden erilaistuviin tarpeisiin, kehitetään henkilöstön osaamista sekä oppimisen tuen menetelmiä ja käytänteitä. Karvin mukaan oppimisen tukea tulee kehittää luontaiseksi osaksi lukioiden toimintakulttuuria.

Hämeenlinnan kaupunginhallituksen toiveen mukaisesti jatketaan Lammin lukion painotuksen toteutusta. Lammin lukion uusi luonto- ja ympäristölinja on lähtenyt hyvin käyntiin ja sen toimintaa kehitetään edelleen. Tästä on hyvänä osoituksena lukiolle myönnetty Vihreä lippu -sertifikaatti tunnustuksena ansiokkaasta ympäristökasvatustoiminnasta. Linjan opetus toteutetaan yhteistyössä Hämeen ammattikorkeakoulun, Lammin biologisen aseman ja Vanajavesisäätiön kanssa. Lisäksi Hämeenlinnan kaupunginhallituksen toiveen mukaisesti on lisätty sähköisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä lukiokoulutuksessa rakentamalla hybridiluokat kaikkiin Tavastian lukioihin ja opintotarjontaa lisäämällä.

Toimintavuonna 2026 jatketaan edelleen lukiokoulutuksen laatutyötä. Laatutyön tavoitteena on päivittää lukiokoulutuksen prosessit, laatukriteerit ja mittarit siten, että tulevat osaksi lukioden arkea. Työskentelyssä rakennettua toimintamallia arvioidaan säännöllisesti tavoitteena jatkuva laadun ja toimintakulttuurin kehittäminen. Laatutyötä edistetään yhdessä laatuapila-verkoston lukioden kanssa vertaisarviointeja toteuttamalla.

5.3. Kiinteistöt

Lyseon lukion peruskorjauksen ja uudisrakennuksen suunnittelu ja toteutus on käsittelyssä ja päätöksenteossa osana Hämeenlinnan kaupungin ensi vuoden talousarviota. Lammin lukion osalta uusi koulukeskus on tarkoitus ottaa käyttöön hiihtoloman 2026 jälkeen. Parolan lukion uudisrakennus on valmistunut lokakuun 2025 lopussa ja se otetaan opetuskäyttöön vuoden 2026 alusta. Kaurialan lukion kiinteistössä on tehty rakenteiden tiivistyksiä ja työ on saatu päätökseen opetustilojen osalta.

5.4. Talous

Toimintavuonna 2026 lukiokoulutuksen taloudellinen tilanne pysyy samanlaisena kuin vuonna 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) lukiokoulutuksesta maksama yksikköhintaraha on nousemassa ensi vuonna 3,5 % vuoden 2025 tasosta. Lukioden kokonaisopiskelijamäärä on viime vuosina pysynyt vakaalla tasolla ja hakijamäärän ennakoidaan pysyvän edelleen tämän vuoden tasolla. Kasvaneen hakijamäärän vuoksi Kaurialan lukio ja Lyseon lukio ovat muuttuneet kuusisarjaiseksi, mikä tarkoittaa, että aloittavia ryhmiä on kuusi molemmissa lukioissa. Alle 18-vuotiaiden lukio-opiskelunsa aloittaneiden opiskelijamäärätavoitteeksi on talousarviossa asetettu 1446 (1420) opiskelijaa ja aikuislinjan opiskelijamääräksi 55 (55). Hämeenlinnan lukioden osalta ensi vuodelle budjetoitu alijäämä on 200 000 € (400 000 €) ja Parolan lukion osalta 381 000 € (314 000 €).

6. VANAJAVEDEN OPISTO

6.1. Yleistä

Vanajaveden Opisto järjestää koulutusta, jonka tehtävänä on edistää ihmisen hyvinvointia ja pärjäämistä muuttuvassa yhteiskunnassa. Tehtävää toteutetaan ihmisen oppimiskykyä, motivaatiota ja sosiaalista vuorovaikutusta hyödyntäen sekä vapaaehtoisuuden periaatetta noudattaen. Koulutustoiminta kohdistuu kaikkiin ikäryhmiin lapsista ja nuorista varttuneempaan väestöön. Elinikäinen oppiminen ja sivistyksellinen tasa-arvo ovat tärkeitä toimintaa ohjaavia arvoja. Valtionosuuteen oikeuttava vapaan sivistystyön koulutus (Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998) ei tähtää tutkintoihin, vaan on pääosin harrastuspainotteista. Lain mukaan vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat myös järjestää koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa. Vanajaveden Opistossa toteutetaan vuosittain erillisillä rahoituksilla opiston perustehtävää hyödyttäviä kehittämissankkeita, useasti yhteistyössä muiden kansalaisopistojen tai oppilaitosten kanssa.

Vanajaveden Opisto tuottaa myös aamu- ja iltapäivätoimintaa yhdelle toiminta-alueensa kunnalle. Opiston järjestämä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa virikkeellistä, liikunnallista ja turvallista toimintaa lapsille ennen ja jälkeen koulupäivän. Aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluu

Perusopetuslain 6228/1998 piiriin (luku 8a) ja se on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirtyville oppilaille. Toiminta pohjautuu Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin 2011, jonka pohjalte palvelun tuottaja on laatinut opetussuunnitelman.

6.2. Vapaan sivistystyön opetus

Vapaaseen sivistystyöhön lukeutuvaa opetusta annetaan opistossa ilmaisutaidoissa, visuaalisissa aineissa, viestintä- ja yhteiskuntataidoissa sekä liikunnan ja hyvinvoinnin alueilla. Koulutustarjonta on muotoutunut paikallisen kysynnän, ministeriön ja opiston omistajan kulloistenkin linjausten sekä opiston palveluita ostavien kuntien ohjauksen pohjalta. Tavoitteena on koulutuksen avulla mahdollistaa ihmisen monipuolinen kehittyminen. Toiminta-alueen asukkaat voivat ottaa kurssitarjontaan kantaa antamalla palautetta suunnittelukausien aikana ja välissä. Opisto kehittää toimintaansa vuosittain kerättävien kurssipalautteiden pohjalta.

Vapaan sivistystyön opetus järjestetään tavanomaisesti iltaisin, viikonloppuisin sekä intensiivikursseina. Yleisimmin kurssit kokoontuvat 1–2 kertaa viikossa. Vajaa viisi prosenttia kursseista toteutetaan etä- ja monimuoto-opetuksena tyypillisimmin kielten, yhteiskunnallisten ja liikunnallisten aineiden opetuksessa. Opiskelijat otetaan vapaana sivistystyönä järjestettävälle kurssille pääsääntöisesti ilmoittautumisjärjestyksessä. Jos kurssille osallistuminen edellyttää tiettyä osaamisen tasoa, voidaan tämä taso testata ja opiskelijat otetaan edellytykset täyttävien joukosta ilmoittautumisjärjestyksessä. Aikuisten taiteen perusopetuksessa käytäntönä on pyrkijöiden tason testaaminen ennen opetuksen aloittamista.

Vapaan sivistystyön vapaatavoitteisissa opinnoissa kertyneitä suoritustietoja voi opiskelijan niin halutessa valtakunnalliseen KOSKI-rekisteriin. Suoritustietojen hyväksi lukeminen esim. osaksi opiskelijan muita opintoja tai työelämää hyödyttävissä yhteyksissä helpottuu tietovarannon avulla. KOSKI-järjestelmään soveltuvat kurssit tarjotaan opiskelijoille ns. opintopistekursseina, joiden osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on ilmaistu yksityiskohtaisesti kurssikuvauksessa.

Valtionosuustunteihin lukeutuvat lisäksi Vanajaveden Opistossa annettava taiteen perusopetus (Laki taiteen perusopetuksesta 21.8.1998/633) sekä ns. Umako-koulutus, joka on maahanmuuttajille suunnattua erikseen rahoitettua luku- ja kirjoitustaitokoulutusta. Opetus järjestetään kohtuullisella lähipalveluperiaatteella toiminta-alueen kunnissa ja pitäjissä Hattulassa, Janakkalassa ja Hämeenlinnan alueella.

6.3. Tilauskoulutus

Opistossa järjestetään vuosittain lähinnä kunnallisille toimijoille ja joillekin yrityksille suunnattua lisäkoulutusta, joka ei saa valtionosuutta. Koulutukset toteutetaan Tavastia Koulutus Oy:n kautta.

6.4. Varhaiskasvatus

Opisto järjestää lukuvuonna 2025–2026 perhekahvilatoimintaa Perhekahvila Peuhulassa, joka toimii kuntayhtymän kampusalueella Hämeenlinnassa. Perhekahvila on avoinna neljänä aamupäivänä viikossa. Perhekahvila on matalan kynnyksen kohtaamispaikka pienten lasten perheille, joille tarjotaan vertaistukea, vapaamuotoista yhdessäoloa, lapsille leikkiä sekä liikunnallista tekemistä. Päivien sisällöt rakennetaan yhdessä perheiden tarpeiden sekä lasten ikä- ja taitotasot huomioon ottaen.

6.5. Kouluyhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminta Hattula

Hattulan kunta on 1.8.2023 tehdyllä sopimuksella luovuttanut alakoulujen kouluohjauksen sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan koulutuskuntayhtymä Tavastian ylläpidettäväksi. Palvelusopimus sisältää

kolme koulua ja erityislasten iltapäiväkerhon. Palvelusopimuksen liitteeksi laaditaan myös toimintasuunnitelma, joka määrittelee toiminnan yleiset periaatteet ja sisällölliset tavoitteet. Kerhotoiminnassa on mukana (tilastointipäivä 20.9.2025) 91 lasta. Henkilökuntaa on lukuvuonna 2025–2026 yhteensä 24 henkilöä. Toiminnan tavoitteena lasten liikunnan lisääminen ja Toiminta Tavaksi -mallin hyödyntäminen Hattulan kouluilla.

Toimintaa tarjotaan joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana ja kullekin toimintaan osallistuvalla keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Painopisteenä ovat osallistumisen ilo ja yksilölliset onnistumisen kokemukset. Ryhmissä harjoitellaan iän ja kehitystason mukaisia perusliikuntataitoja, luontokasvatusta, kädentaitoja, luovaa ilmaisuja sekä sääntöleikkejä ja ryhmässä toimimista. Ohjaajien ammattitaitoa kehitetään koulutuksilla sekä yhteisillä henkilöstöpäivillä, jotka sijoittuvat koulujen loma-ajoille, mahdollistaen mahdollisimman monen osallistumisen.

Muut palvelusopimukset

Vanajaveden Opisto tuottaa Hämeenlinnan kaupungin liikuntapalveluille lukuvuonna 2025–2026 Liikkuva koulu -toimintaan sisältyviä ja Liikkuva koulu Move 25–26 -hankkeeseen kuuluvia koululaistapahtumia. Myös Harrastus ihan lähellä (HIL) -hankkeeseen tuotetaan ohjaajapalveluita useisiin HIL-ryhmiin Hämeenlinnan alueella. Lisäksi lukuvuoden 2025–2026 sopimukseen kuuluu perinteinen liikuntakioskitoiminta.

Hattulan kunnalle tuotetaan lukuvuonna 2025–2026 ohjauspalveluita kunnan maksuttomiin harrastuspalveluihin (Harrastamisen Suomen malli), Liikuntaneuvonnan ja Kunnossa kaiken ikää (KKI) ryhmiin.

Harrasteliikunta

Loma-ajan toiminta/Kesätoiminta

Loma-ajan toiminnan tavoitteena on tarjota monipuolista, hauskaa, liikunnallista puuhaa 3–14-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä lapsiperheille koulun loma-ajalle. Kesätoiminnassa mahdollistetaan turvallinen ja mielekäs ensimmäinen kesätyöpaikka liikunnasta ja ohjauksesta kiinnostuneille nuorille yhteistyössä lukion kesä-TET-toiminnan kanssa. Kesätyöllistämistä koskevaan rahoitushaku jätetään edellisten vuosien tapaan Hämeenlinnan kaupungille joulukuussa 2025. Lasten Toiminnallinen Kesä -päiväleiritoimintaan kesälle 2026 haetaan avustusta AVI:n Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta -hausta. Hakemus jätetään joulukuussa 2025.

Aikuisliikunta

Tarjotaan matalan toimintamallin liikuntapalveluita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Toimintaa kehitetään tulosalueen muiden liikuntapalveluiden kanssa. Päällekkäisyyksiä karsitaan ja uusia palveluita ryhmäliikuntaan kehitetään, muun muassa liikunnanohjauspalveluita palvelusopimuksella nykyisille ja uusille asiakkaille.

6.6. Vanajaveden Opiston taloudellinen näkymä

Vanajaveden Opiston taloudelliseen asemaan tuli uusia muutoksia kotoutumisopetuksen loputtua vuoden 2024 lopussa sekä Hämeenlinnan kaupungille tuotetun ap/ip-toiminnan loputtua keväällä 2025. Lukuvuosi 2025–2026 sisältää sopeutustoimia ja joiltakin osin tehtävien uudelleen järjestelyitä. Opiston vakituisen henkilökunnan ikärakenteen takia vuosittain on edessä myös eläkkeelle jäämisiä.

Kansalaisopisto-opetuksen saama valtionosuus säästy budjettiriihessä leikkauksilta. Yksikkömäärä pysyy valtakunnallisesti ennallaan ja yksikköhinta sisältää 3,5 % indeksikorotuksen. Tällä katetaan palkankorotukset, joita on tiedossa vuonna 2026. Kattavasta kurssimaksujen nostosta pidättäydytään lukuvuoden 2026–2027 osalta. Valtionosuutta saavien tuntien määrä pyritään pitämään lähes edellisen vuoden tasolla.

Kuntien rahoitusosuuden ennakoidaan pysyvän samalla tasolla. Hattulan kuntaan tuotettava aamu- ja iltapäivätoiminta pysyy edellisen vuoden tasolla ja kunnan kanssa on tehty indeksikorotukset sisältävä

palvelusopimus. Lasten liikunnallisten toimintojen rahoitus pohjautuu monista kanavista haettaviin avustusrahoituksiin. Palveluita voidaan toteuttaa, mikäli rahoituspäätökset ovat myönteisiä.

7. TAVASTIA KOULUTUS OY

Tavastia Koulutus Oy:n tehtävä on tarjota laadukkaita ja monipuolisia koulutus- ja työelämäpalveluita sekä osaamisen kehittämistä asiakkaiden tarpeisiin. Yhtiön omistaa kokonaisuudessaan Koulutuskuntayhtymä Tavastia. Yhtiö ostaa koulutuspalvelut kuntayhtymän oppilaitoksilta ja muilta palveluntarjoajilta ja myy ne asiakkaille. Vuoden 2025 osalta yhtiön liiketoiminta jäi hyvin vähäiseksi johtuen TE-palveluiden järjestämisvastuun siirrosta valtiolta kunnille. Työllisyysalueet toteuttavat osan koulutuksista omana työnä ja koulutuksen ostopalveluihin on käytettävissä resursseja merkittävästi aikaisempia vuosia vähemmän. Lisäksi Tavastia Koulutus Oy ei ole menestynyt kilpailutuksissa johtuen pitkälti kunnallisen toimijan kustannusrakenteesta. Vuonna 2026 yhtiön toiminta tulee jatkumaan vuoden 2025 tasolla.

8. KUNTAYHTYMÄPALVELUT JA MUUT YHTEISET PALVELUT

Kuntayhtymäpalvelut ja muut yhteiset palvelut huolehtivat laadukkaiden tukipalvelujen järjestämisestä opiskelijoille ja henkilöstölle.

Toiminta on organisoitu kuuteen tulosityksikköön: it-, kiinteistö-, opiskelija-, ravitsemis- ja siivous-, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä markkinointi ja viestintä.

IT-palvelujen tehtävänä on tukea ja ohjata eri toimintayksiköjä hyväksytyn tietostrategian toteuttamisessa. Tärkeimpänä toimintona on IT-järjestelmien ylläpito ja kehittäminen.

Kiinteistönhoitopalvelujen tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen, alueiden ja laitteiden huollosta ja kunnossapidosta. Kiinteistöjen normaalit huolto- ja kunnossapitotoiminnot tehdään pääosin oman henkilökunnan toimesta. Ulkopuolisia urakoitsijoita tai muiden palvelujen tuottajia käytetään erikoiskorjauksissa ja -huolloissa.

Opiskelijapalvelut-osaston toiminta omana osastona päättyy ja osaston eri toiminnot järjestellään uudelleen. Opiskelijahyvinvointia koskevat palvelut ostetaan vuonna 2026 Hämeen Ammatti-instituutista. Nuoriso-ohjaustoiminta ja opiskelijatoiminta (opiskelijakunta-, tuutori- sekä kerho- ja vapaa-ajantoimintaa) keskitetään osaksi ammattiopiston toimintaa. Asuntolapalvelut jatkuvat osana tukipalvelutoimintaa talousjohtajan alaisuudessa ja turvallisuusohjaajan esihenkilövastuu siirtyy turvallisuuspäällikölle. Kuraattorit, psykologit ja opiskeluterveydenhuolto toimivat osana hyvinvointialueen henkilöstöä.

Ravitsemis- ja siivouspalvelujen perustehtävänä on valmistaa ja tarjoilla lakisääteinen, päivittäinen opiskelijalounas ja huolehtia ammattiopiston ja Kaurialan lukion siisteydestä. Lounaan lisäksi opiskelijoille tarjotaan maksuton aamupuuro osana päivän ateriaa. Henkilöstöllä on mahdollisuus nauttia maksullisena samoista palveluista opiskelijaravintoloissa. Sisäisen ja ulkoisen palvelutoiminnan puitteissa ravitsemispalvelut tarjoaa kahvila- ja lounas- yms. palveluja asiakkaille.

Talous- ja henkilöstöpalvelut hoitavat taloushallinnon päätösten valmistelua, talousarvion laadintaa, seurantaa ja raportointia, laskutusta, sihteeripalveluja ja arkiston ylläpitoa. Taloushallinnon muut palvelut ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Henkilöstöpalvelut hoitavat kuntayhtymän palkkaus- ja palvelussuhdeasiat yhteistyössä esimiesten kanssa. Osastolle kuuluvat mm. rekrytoinnit, henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä työhyvinvointiin, työkykyyn ja työterveyteen liittyvät asiat. Vuoden 2026 alussa henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäyhteistyö siirtyy Sarastia Oy:stä Accountor Oy:n hoidettavaksi, jolloin siirrytään Populus järjestelmästä Mepco -HR-järjestelmään.

Viestintä tukee koulutuskuntayhtymän oppilaitosten profiloitumista vetovoimaisiksi, ammatillista, yleissivistävää ja harrastustavoitteista koulutusta kaikille ikäryhmille antaviksi oppilaitoksiksi. Keskitetty viestintä mahdollistaa kaikille yksiköille samanlaiset palvelut ja välineet tiedottamiseen ja markkinointiin. Sisäisen tiedottamisen tavoitteena on varmistaa tiedonkulku jokaiselle tavastialaiselle.

8.1. Urheiluakatemia Tavastia

Urheiluakatemia Tavastian paikallisesta koordinoinnista vastaa Koulutuskuntayhtymä Tavastia ja valtakunnallisesta Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön alaisuudessa toimiva Urheiluakatemiaohjelma. Urheiluakatemia Tavastia on yhteistyöverkosto, jossa Hämeenlinnan seudun oppilaitokset, urheiluorganisaatiot, kuntayhteisöt sekä erilaiset asiantuntijapalveluiden tuottajat työskentelevät yhdessä urheilijoiden siviili- ja urheilu-urien yhteensovittamiseksi.

Urheiluakatemia vastaa mm. aamuvalmennusten järjestämisestä Lyseon lukion ja ammattiopiston urheilulinjan opiskelijoille sekä toiminnassa mukana olevien yläkoulujen ja Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijoille sekä panssariprikaatin varusmiehille yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen ja Vanajaveden opiston kanssa. Akatemian toimintaa tullaan laajentamaan maakunnallisempaan suuntaan tulevan toimintavuoden aikana.

Urheiluakatemiatoinnin yleisiä tavoitteita ovat:

- Urheilullisen elämäntavan ja yksilön kasvun tukeminen
- Itsetietoisien ja vastuullisten urheilijain kehittäminen
- Urheilijoiden kaksoisurien mahdollistaminen ja tukeminen sekä päivittäisharjoittelun laadun kehittäminen
- Hämeenlinnan seudun urheilun yhteistyön kehittäminen (seurat, lajit, oppilaitokset, kunnat)
- Yhteistyö Suomen Olympiakomitean kanssa – urheiluakatemiaohjelman valtakunnalliset kokoontumiset ja verkostot
- Urheiluakatemiatoinnista viestiminen aktiivisesti paikallisesti (netti, some, vanhempainillat, teemaillat, tapahtumat, jne.)

9. KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIAN HANKETOIMINTA

Hanketoiminnan tavoitteena on tukea Koulutuskuntayhtymä Tavastian perustehtävän suorittamista ja tulokortin sitovien tavoitteiden saavuttamista. Hankkeet on esitelty kuntayhtymän [www-sivuilla osoitteessa www.kktavastia.fi/kuntayhtymä/projektit](http://www.kktavastia.fi/kuntayhtymä/projektit). Lisätietoa hankkeista saa myös ottamalla yhteyttä vastuuhenkilöön.

9.1. Ammattiopisto Tavastian vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet

Kansainvälisen liikkuvuuden hankkeet	Rahoittaja	
• Erasmus+ KA 120 akkreditointi ammatilliselle koulutukselle	Erasmus+ A1	Elina Kanerva
• HESTIA 's Blueprint	Erasmus+ KA2	Pasi Henriksson
Pedagoginen kehittäminen ja nuorten tukeminen		
• OIVA Oikea-aikaista ja vaikuttavaa oppimisen tukea kaikille	OPH	Elina Jalli
• Tavastia-paja	AVI	Juulia Pääkkönen
• Kestävän matkailun Häme	JOTPA	Jenna Salakari
• Kivasti kohdaten	AVI	Juulia Pääkkönen
• Nuorten kulttuuri- ja liikuntaharrastukset	Suomen kulttuurirahasto	Juulia Pääkkönen

Ammatillisen koulutuksen strateginen kehittäminen		
• Digikyvykyys II • Strapetsi II • Vierko II	OKM OKM OKM	Anu Konkarikoski Riikka Lehto Tiina Alhainen

9.2. Lukiokoulutuksen vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet

Oppimisympäristöjen kehittämishankkeet	Rahoittaja	
• Etää ja hybridiä Tavastian lukioissa EHYT • Urheiluakatemia Tavastia • Tietue – oppimisanalytiikka	OPH OPH OPH	Pieta Tukkimäki-Hildén Olli-Pekka Hakala Tuomo Iltanen
Kansainväliset hankkeet	Rahoittaja	
• Erasmus+ KA 120 akkreditointi yleissivistävälle koulutukselle	Erasmus+	Johanna Lampela rehtorit

9.3. Vanajaveden opiston vuoden 2026 alussa käynnissä olevat hankkeet

Opetuksen kehittämishankkeet	Rahoittaja	
• Erasmus KA 120 akkreditointi aikuiskoulutukselle • Perustaitoja Kanta-Hämeen vangeille • Toiminnallinen kesä – päiväleirit ja Aulangon luontoleirit • Osaan Suomea	Erasmus+ OPH AVI OPH	Susanna Markkanen Marjo Ritamäki Otto Ventelä Juha Mäkirinta
• Vopista voimavaroja vieraskielisille	Hauhon ja Rengon Säästöpankkisäätiö	Outi Itäluoma

9.4. Kuntayhtymän vuoden 2026 alussa käynnissä olevat EU-rahoitteiset hankkeet

ESR-hankkeet	Rahoittaja	
• Kaskas – kasvisruokainnovaatioilla kasvuun • PEHMO – pehmeällä osaamisella työelämään • Kansainvälisyys voimavaraksi • KAI – Kielitietoinen tekoälyosaaminen vieraskielisten ammatillisessa koulutuksessa • TyöSuomi • Monet polut työelämään	EAKR ESR ESR ESR ESR ESR	Pia Vekka-Tuominen Leena Puumalainen Mirva Viitamäki Ella Eld Sinikka Koskiluoto Anu Lehtinen
• Laulanko – Aulanko Leader	Euroopan Maaseuturahasto	Minna Strengell
• Oma polku	ESR	Anu Saarinen

10. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA RAKENNE

10.1. Rahoitus

10.1.1. Ammattiopisto Tavastia

Talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut valtion vuoden 2026 talousarvioesityksessä esitetty ammatilliselle koulutukselle osoitettu budjettimääräraha. Valtiovarainministeriö esittää talousarvioesityksessä vuodelle 2026 2,1 miljardin euron rahoitusta ammatilliselle koulutukselle. Kokonaismäärärahasta harkinnanvaraisen rahoituksen osuus on 35 miljoonaa euroa. Määrärahan mitoituksessa on huomioitu ammatillisen koulutuksen indeksimuutos (+3 %), lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille opiskelijoille (-10 milj. euroa), strategiarahoituksen vähentäminen (-5 milj. euroa) ja vuoden 2024 indeksin tarkistus (+1 milj. euroa).

Vuonna 2026 ammatillisen koulutuksen järjestämisluissa luovutaan tavoitteellisten opiskelijavuosien vähimmäismääristä ja niiden sijaan järjestämislupiin määrätään rahoituksen perusteena käytettävien ei maksuttoman koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärät. Kaikkien koulutuksen järjestämisluvut uudistetaan, ja opiskelijavuosien enimmäismäärä määritellään kaikissa ammatillisen koulutuksen järjestämisluissa ensikertaisesti 1.1.2026 alkaen. Enimmäismäärä ei sido järjestäjiä toiminnallisesti, mutta rajaa opiskelijavuosiin perustuvan rahoituksen luvassa määriteltyn tasoon. Ei maksuttomien opiskelijavuosien enimmäismäärän laskennassa käytetään koulutuksen järjestäjäkohtaisia vuoden 2025 varsinaisen suoritepäätöksen tavoitteelliset opiskelijavuosia sekä vuoden 2024 järjestäjäkohtaisia toteutuneita opiskelijavuosia. Järjestämisluvien enimmäismäärien asettamisessa lähtökohtana olisi, että vuoden 2026 rahoitustasoksi arvioidaan vuoden 2025 rahoitustaso. Toisessa vaiheessa opiskelijoiden opiskelijavuodet jaetaan maksuttomiin ja ei maksuttomiin käyttäen vuoden 2024 toteutuneita opiskelijavuosia Pohjalaskelmaan otetaan mukaan kunkin koulutuksen järjestäjän osalta maksuttoman koulutuksen opiskelijoiden opiskelijavuodet. Vuoden 2026 rahoituksessa käytetään ajanjakson 1.7.2023-30.6.2025 opiskelijavuositietoja, minkä ajanjakson maksuttomien opiskelijoiden määrään vaikuttaa oppivelvollisuuslain siirtymäaika.

Vuoden 2026 järjestämisluvassa on määritetty niiden opiskelijoiden opiskelijavuosien enimmäismäärä, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain perusteella oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen, on 1044. Järjestämisluvasta on poistettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu opiskelijavuosien vähimmäismäärä. Lisäksi järjestämisluvasta on poistettu ammatillista osaamista syventävä ja täydentävä koulutus, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteasetuksen muutos 1.1.2026 alkaen tuo merkittäviä muutoksia rahoituksenmääräytymiseen. Jatkossa koko tutkintoa suorittavilla opiskelijavuosiin lasketaan jatkossa elokuun alun ja kesäkuun lopun välinen opiskeluoikeusaika, pelkkiä tutkinnon osia suorittavilla myös heinäkuu.

Laskenta yksinkertaistuu aiemmasta ja koulutuksen järjestäjien työ vähenee, kun yli 4 viikon loma-aikoja, jotka on nykyisessä mallissa vähennetty opiskelijavuosista, ei enää tarvitse kirjata. Samalla poistaa mahdollisen epätarkoituksenmukaisen kikkailun, yrittää maksimoida opiskelijavuosimäärää esim. loma-aikoja pilkkomalla.

Toteutuneiden opiskelijavuosien laskennassa opiskelijavuosien perusteella jaettavasta rahoituksesta 1/5 (10 % laskennallista rahoituksesta) myönnetään lähtötason painokertoimien perusteella ja 4/5 (40 % laskennallista rahoituksesta) myönnetään kustannusryhmien painokertoimien, muiden painokertoimien sekä korotuskertoimien perusteella. Jos opiskelija on oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettu maksuttomaan koulutukseen, lähtötason painokerroin perustuu perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun perusopetuksen päättötodistuksen arvosanojen keskiarvoon. Jos opiskelija ei ole oikeutettu maksuttomaan koulutukseen, lähtötason painokerroin

perustuu opiskelijan opiskelun aloittamista edeltävään pohjakoulutukseen. Ilman pohjakoulutusta olevilla lisäksi siihen onko opiskelija tutkinto-, TUVA vai TELMA-opiskelija.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvat tutkinnot jaetaan kustannusryhmiin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella. Kustannusryhmien painokerroimet vaihtelevat 0,19:sta 4,19:sta. Perustutkintokoulutuksen ja työvoimakoulutuksena järjestetyn ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen painokerroin on 1,0. Muun ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen kuin työvoimakoulutuksena järjestetyn ammatti- ja erikoisammattikoulutuksen, painokerroin on 0,5.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen painokerroin on 3,02. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentissa tarkoitetun Muun ammatillisen koulutuksen painokerroin on 0,55. Työvoimakoulutuksena järjestetyn muun ammatillisen koulutuksen painokerroin on 1,10.

Tutkinnon osien osaamispisteistä ja koko tutkinnoista saatava rahoitus perustuu varainhoitovuotta edeltävän kahden 1.7–30.6 ajanjakson toteutuneisiin suoritteisiin. Osaamispiste- ja tutkintotiedot saadaan OPH:n Koski-tietovarannosta, joita tutkintotietojen pohjakoulutuksen osalta täydennetään Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tiedolla. Osaamispisteiden ja koko tutkintojen osuus koko laskennallisesta rahoituksesta on 30 prosenttia. Osaamispisteiden osuus noin 80 prosenttia ja tutkintojen noin 20 prosenttia. Osuus vaihtelee vuosittain hieman sen mukaan, kuinka suuri osa osaamispisteistä on koko tutkinnon suorittaneiden suorittamia ja kuinka paljon pelkkiä tutkinnon osia suorittaneiden.

Työllistyneellä tai jatko-opintoihin siirtyneellä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon tai tutkinnon osan varainhoitovuotta edeltävää edeltävänä vuotena päättyneellä ajanjaksolla 1.7.–30.6. tai tätä edeltäneellä ajanjaksolla 1.7.–30.6. ja työllistynyt vähintään kahden kuukauden ajaksi tai siirtynyt jatko-opintoihin suorittamisajanjakson jälkeisellä ajanjaksolla 1.7.–30.6.

Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistämisen ja jatko-opiskelun osuus koko laskennallisesta rahoituksesta on 18 prosenttia. Tiedot tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneista saadaan OPH:n KOSKI-tietovarannosta. Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelutiedot saadaan Tilastokeskuksesta. Tilastokeskuksesta saatavissa työllistymistiedoissa lähteenä on Kansallisen tulorekisterin tiedot, joita on täydennetty Eläketurvakeskuksen tiedoilla. Jatko-opiskelutiedoissa lähteenä on korkeakoulujen VIRTAtietovaranto. Jos tutkinnon tai tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 0. Jos tutkinnon tai tutkinnon osana suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Koko tutkinnon ja pelkkiä tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisestä ja jatko-opiskelusta saa rahoitusta samoin perustein, samanarvoisesti.

Opiskelijapalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti. Rahoituksesta $\frac{1}{4}$ saadaan aloituskyselyn ja $\frac{3}{4}$ päättökyselyn perusteella. Kyselyt toteutetaan Arvo - opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelulla.

Työelämäpalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti. Rahoituksesta saadaan $\frac{1}{4}$ työpaikkakyselyn ja $\frac{3}{4}$ työpaikkaohjaajakyselyn perusteella. Kyselyt toteutetaan Arvo - opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelulla. Muutoksena aikaisempaan lähetetään työpaikkaohjaajakyselyt jatkossa kuukauden välien aikaisemman puolen kuukauden välein lähettämisen sijasta.

Ammattiopiston talousarviovuoden 2026 tavoitteelliset painottamattomat opiskelijavuodet ovat yhteensä 2122 opiskelijavuotta. Valtion talousarvioesityksessä on huomioitu 2,7 % indeksikorotus.

Ammattiopisto Tavastian investointihankkeet on rahoitettava käyttötalouden tulorahoituksella ja/tai lainoituksella, koska niihin ei saada erillistä valtionosuutta eikä kuntien maksuosuuksia. Käyttötalous

tulee Koulutuskuntayhtymä Tavastian perussopimuksen mukaan sopeuttaa em. yksikköhintatulon ja muiden tulojen mahdollistamalle tasolle.

Lyseon lukio toimii edelleen H6 G-rakennuksessa väistössä arvion mukaan vuoden 2029 kesään saakka. Osaltaan tämä ratkaisu vähentää ammatilliselle koulutukselle kohdentuvia tilakustannuksia.

Tulorahoitus kohdennetaan suoraan tulosityksiköihin opiskelijakohtaisen tulovirran mukaisesti. Tulosityksiköihin kohdennetaan ko. toiminnan menot, keskitettyjen toimintojen menot aiheuttamisperiaatteen mukaan kohdennettuina ja ko. toiminnan poistot niin rakennusten kuin koneiden ja laitteidenkin osalta. Keskitettyjen toimintojen kustannusten osalta kehitetään kiinteistövuokrien kohdentamista aiempaa paremmin aiheuttamisperiaatetta noudattaen. Opetuksen yhteisiin osiin varataan tarvittava määräraha. Lisäksi kuntayhtymän hallintoon ja kehittämistoimintoihin varataan erilliset määrärahat. Perus-, suoritus ja vaikuttavuusrahoituksen lisäksi valtionosuus ei sisällä erillisiä investointimäärärahoja.

Koulutuskuntayhtymä on hakenut lupaa päästä ammatillisen koulutuksen toiminnanohjausta ja lupasääätelyä koskevaan kokeiluun. Kokeilu kestää vuodet 2026–2033. Kokeiluun pääsy mahdollistaa jatkossa aiempaa vapaamman mahdollisuuden järjestää ammatillista koulutusta. Päättös kokeiluun osallistuvista koulutuksenjärjestäjistä saadaan loppuvuoden 2025 aikana.

Ammattiopisto Tavastian vuoden 2026 rahoituksen tuloarvio on seuraava:

• Valtionosuusrahoitus	25 322 254 euroa
• Tavastia Koulutus Oy:n tilaukset	118 800 euroa
• Työtoiminta	509 300 euroa
• Muut tulot	4 000 euroa

Tuloarvio on yhteensä 25 954 354 euroa

10.1.2. Lukiokoulutus

Lukiokoulutus toimii kuntayhtymässä omana tulosalueenaan, jonka toiminnan yli-/alijäämää seurataan edelleen. Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaiset yksikkö hinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta. Vuoden 2026 keskimääräinen yksikköhinta on laskettu uuden kustannusvuoden, lukiokoulutuksen vuoden 2025 kustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia opiskelijoita. Opiskelijoille opetus ja ruokailu ovat maksuttomia.

Lukion yksikköhinta saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjän tunnusluku lukion keskimääräisellä yksikkö hinnalla ja jakamalla luvulla 100. Näin saatu yksikköhinta kerrotaan valtakunnallisella tasauskertoimella, jolla tasataan tunnusluvusta aiheutuvien korotusten vaikutus lukion keskimääräiseen yksikköhintaan, koska korotuksilla ei lisätä valtion ja kuntien rahoitusosuutta keskimääräisestä yksikkö hinnasta Lukiokoulutuksessa rahoitus lasketaan erikseen aikuiskoulutukseen (18 vuotta täyttäneinä lukiokoulutuksen aloittaneille opiskelijoille) ja muille lukion koko oppimäärää suorittaville opiskelijoille. Mikäli lukion koko oppimäärää suorittava opiskelija on aloittanut opintonsa sen jälkeen, kun hän on täyttänyt 18 vuotta, yksikköhinta on 61,5 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikkö hinnasta.

Järjestäjäkohtainen yksikköhinta on vuosittain tiedossa marraskuun lopulla. Valtiovarainministeriön talousarvioesityksessä vuodelle 2026 lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen yksikköhinta on nousemassa kustannusten muutosten verran. Määrärahan mitoituksessa on huomioitu indeksikorotus 3,5 % ja opiskelijamäärän muutos 5,6 milj. euroa. Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille opiskelijoille vähentää kokonaisrahoitusta noin miljoona euroa.

Talousarviotyötä on ohjannut Hämeenlinnan kaupungin ja Hattulan kunnan kanssa solmitut sopimukset lukiokoulutuksen järjestämisestä. Sopimuksissa on kuvattu mm. lukiokoulutuksen rahoitus, tukipalvelujen järjestäminen ja vuokrien määräytymisen perusteet. Kuntayhtymän ravitsemis- ja siivouspalvelut huolehtivat lisäksi Kaurialan lukion ravitsemis- ja siivouspalveluiden tuottamisesta. Lyseon lukio toimii väistötiloissa Hattelmalantien kampuksella ja lukion ravitsemis- ja siivouspalvelut tuotetaan kuntayhtymän toimesta. Parolan lukion osalta siivous- ja kiinteistöhuoltopalvelut sekä ruokahuolto ostetaan Hattulan kunnalta.

Talousarvioon sisältyvät investointihankkeet rahoitetaan joko kuntien maksuosuuksilla tai käyttötalouden tulo-rahoituksella. Investointeihin ei saada erillistä valtionosuutta. Lukiokoulutuksen käyttötalous tulee kuntayhtymän perussopimuksen mukaan sopeuttaa em. yksikköhintatulon ja muiden tulojen mahdollistamalle tasolle.

Vuonna 2024 aloitettu Parolan lukion uudisrakennuksen investointihanke valmistuu syksyllä 2025. Rakennus otetaan opetuskäyttöön vuoden 2026 alussa. Rakentaminen on toteutettu leasingrahoituksella. Leasingvuokrasta aiheutuva kustannus lisää Hattulan kunnalle aiheutuvaa lukiokoulutuksen alijäämää vuonna 2026 arviolta 68 000 euroa.

Lukiokoulutuksen vuoden 2026 talousarvioraamin laskenta pohjautuu opiskelijakohtaisen yksikköhinnan 8 282 euroa ja oppilaitoskohtaisten opiskelijamäärien pohjalle.

Lukiokoulutuksen tulot opiskelijakohtaisista yksikköhinnoista, jotka ovat kohdistettu suoraan lukioille, ovat kokonaisuudessaan 12 317 708 euroa. Tulot sisältävät niin päivälukioiden kuin aikuislukionkin valtionosuudet. Muiden tulojen arvioidaan olevan 523 831 euroa.

Lukiokoulutukselle on vyörytetty yhteisten palvelujen (tietohallinto, markkinointi, kehittämistoiminta, ylläpitäjähallinto- ja johto) tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia 728 180 euroa. Lammin lukion osalta on sovittu, että peruskoulun ja lukion yhteisten toimintojen kustannuksista jaetaan lukiolle 25 %.

Toimintakulut ovat yhteensä 13 430 736 euroa. Suurin osa kustannuksista koostuu henkilöstömenoista 7 863 813 euroa, palvelujen ostoista 764 189 euroa ja tilavuokrasta 2 271 128 euroa.

Valtion talousarvioesityksessä on varauduttu 9,8 miljoonalla eurolla lakisääteisten yksikköhintojen kustannusten vahvistamiseen sekä noin 13,0 miljoonalla eurolla valtionosuuden yleiseen indeksikorotukseen. Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille opiskelijoille vähentää valtionosuusrahoitusta noin miljoonalla eurolla.

Lukiokoulutuksen vuosikate on 0 euroa ja poistojen jälkeen tilikauden tulos on 0 euroa.

Toimintakulujen budjetointi pohjautuu pääosin vuoden 2025 käyttösuunnitelman tasolle. Tulorahoitus kohdennetaan suoraan lukioihin opiskelijakohtaisen tulovirran mukaisesti. Talousarviossa lukioille on vyörytetty kustannuksia kuntayhtymän yhteisistä toiminnoista (kuntayhtymähallinto, kv-toiminta, markkinointi, kuntayhtymäpalvelut) pääosin 20 % henkilöstökustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Muiden kustannusten vyörytys on toteutettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Kokonaisrahoituksen kannalta lukiokoulutuksessa on tärkeintä sopeuttaa menojen määrä käytettävissä olevaan tulopohjaan, jossa merkittävimmän osuuden muodostaa opiskelijamäärien tuoma tulovirta/opiskelija. Lukiokoulutuksen talousarvio pohjautuu 1.446 alle 18-vuotiaana aloittaneen opiskelijan ja 55 aikuislinjan opiskelijan arviolle. Kuntayhtymä on panostanut lukiokoulutuksen vetovoiman kasvattamiseen markkinoinnilla ja lukiokoulutuksen vetovoiman arvellaan olevan edelleen hyvä.

Hattulan kunnan alijäämän rahoitusosuuden arvioidaan olevan 382.000 euroa. Hämeenlinnan kaupunki on varautunut vuoden 2026 talousarviossaan kattamaan lukiokoulutuksen alijäämää 200.000 euroa. Hämeenlinnan kaupungin perusopetuksen opiskelijoille on tarjottu mahdollisuutta

suorittaa lukiokursseja Tavastian lukioissa peruskoulun viimeisen luokan aikana. Käytäntö tukee yksilöllisten opintopolkujen toteutumista ja nopeuttaa yksilöiden valmistumista tutkintoon ja sitä kautta jatko-opintoihin ja työelämään. Hämeenlinnan kaupunki tukee ko. toimintaa maksamalla Tavastialle 100 euroa/kurssi/opiskelija.

Perussopimuksessa on asetettu lukiokoulutuksensa kuntayhtymään siirtäneille kunnille alijäämän kattamisvelvoite. Tämä huomioiden lukiokoulutuksen vuoden 2026 tulos arvioidaan muodostuvan 0 euroksi.

10.1.3. Vanajaveden Opisto

Vapaana sivistystyönä toteutetun toiminnan perusrahoitus tulee kansalaisopistoille valtion talousarviossa esitetyn yksikköhinnan ja vahvistetun opetustuntimäärän perusteella. Opiston talousarvion laatimisessa valtionosuuden määrä on lähtökohtana. OKM vahvistaa kullekin opistolle vuosittain yksikkömäärän.

Valtion talousarviossa 2026 kansalaisopistojen yksikkömäärä säilyy vuoden 2025 tasossa muilta osin, paitsi maahanmuuttajien kielikoulutukseen suunnattu yksikkömäärä pienenee budjettileikkauksen vuoksi. Vanajaveden Opiston yksikkömäärän arvioidaan 2026 olevan 22 382. Kansalaisopistojen käyttökustannuksien valtionosuudeksi on valtion talousarvioissa esitetty 90 271 000 €. Yksikköhintaa on tulevalle vuodelle korotettu 3,5 % hinnan ollessa nyt 103,69 €.

Kansalaisopiston ylläpitäjä saa 57 % vapaan sivistystyön tunteihin kohdistuvasta valtionosuudesta. Toiminnan kuluista loput katetaan kurssimaksuilla ja kuntien maksuosuuksilla. Ylläpitäjän saama valtionosuus vuonna 2026 on arviolta 1 335 060 €. Lisäystä edelliseen vuoteen on n. 20 000 €. Valtionosuudesta osa eli maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksyttyyn koulutukseen tarkoitetut yksiköt maksetaan 100 % yksikköhinnan mukaan. Vanajaveden Opistossa em. koulutuksen yksikkömäärän arvioidaan tulevana vuonna olevan 376. Yksikkömäärä on pienempi kuin viime vuonna – valtion budjetissa kotoutumiskoulutuksen maahanmuuttokokonaisuuteen kohdistuu 3,5 milj. euron leikkaus.

Kuntien maksuosuudet ovat edellisvuoden tasoa tulevana vuonna. Kolmen kunnan Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan maksuosuudet ovat yhteensä 448 000 €.

Kurssimaksutuottojen osuudeksi arvioidaan 920 000 euroa. Lukuvuodeksi 2025–2026 maksuja korotettiin keskimäärin 2 %, ja korotuksen vaikutus kohdistuu myös tulevaan vuoteen. Edellisten tulojen lisäksi Vanajaveden Opistolla on vuosittain erilaisiin kehittämiskohteisiin suunnattuja valtionavustuksia sekä pieni määrä Tavastia Koulutus Oy:lle tuotettavia tilauskoulutustuloja. Hankeavustuksen määrä vuodelle 2026 on n. 48 000 €.

Lasten Liikunnan Tuen toimintatuottojen arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 887 600 euroa. Toimintakulujen arvioidaan olevan vastaavansuuruiset tuottojen kanssa eli 887 600 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu 0 euroa. Suurin toimintakuluerä on henkilöstökulut, n. 92 % toimintamenoista. Loppu jakaantuu palveluiden ostoihin, vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin. Toimintatuotoista Hattulan kouluyhteistyön osuus on suurin, yhteensä 801 600 euroa. Varhaiskasvatuksen tuottojen arvioidaan olevan 16 000 euroa, harrasteliikunnan osuus 70 000 euroa ja varhaiskasvatuksen osuus 16 000 euroa.

10.1.4. Tavastia Koulutus Oy

Kuntayhtymän tytäryhtiön toiminta alkoi 1.1.2016. Yhtiön rahoituspohja rakentuu asiakkaiden tarpeiden ja koulutuksen kysynnän mukaan. Yhtiö myy kuntayhtymän tuottamia koulutustuotteita sekä osaamisen kehittämistä työllisyysalueille ja muille julkisille organisaatioille, yksityisille yrityksille ja kolmannen sektorin toimijoille sekä yksityisille henkilöille. Yhtiön vahvuus on koko kuntayhtymän sisällä oleva osaaminen ja koulutustuotteiden räätälöinti asiakkaille. Yhtiön liikevaihtotavoite vuodelle

2026 on 143 800 €. Yhtiön keskeinen tavoite on alueen täydennys- ja työvoimakoulutustarpeisiin vastaaminen ja uusien koulutustuotteiden kehittäminen.

10.2. Talousarvion rakenne

10.2.1. Koulutuskuntayhtymä ilman osakeyhtiötä

Yhtymäkokous päättää tulosaluejaosta hyväksyessään talousarvion. Tämä talousarvio noudattaa em. rakenteen periaatetta, jolloin toiminnot on ryhmitetty perusjaon mukaan. Erillisenä toimintana ovat Ammattiopisto Tavastia, lukiokoulutus ja Vanajaveden Opisto. Talousarviossa omana erillisenä osiona on kuntayhtymän 100 %:sti omistama Tavastia Koulutus Oy.

Yhtymäkokouksen hyväksymän kuntayhtymän kokonaistalousarvion (sisältää toiminnalliset, määrälliset ja laadulliset tavoitteet sekä eurokokonaisuuden) taustalla ovat yksikkökohtaiset meno-/tuloarviot ja toiminnot. Etukäteen on määritelty kuntayhtymän yhteiset toiminnot ja niihin tarvittavat määrärahat, sekä päätetty tulosaluekohtaisista opetuksen kustannuksista, yhteisistä kustannuksista sekä tukipalvelukustannuksista. Suunnitelman ja talousarvion rakenne noudattaa Kuntaliiton yleisohjetta.

Viranhaltijoiden toimivalta ja päätösvalta henkilöstöasioissa on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen valvonnan ohje taas määrittelee yhtymähallituksen päättämällä tavalla sen mukaiset toiminta- ja raportointijärjestelmät sekä toimintavastuut. Tilivelvollisten määrittely tehdään vuosittain yhtymähallituksen erillispäätöksellä.

Käyttötaloulosan muodostavat kuntayhtymän tulosalueet ja -yksiköt. Yhtymähallitus tekee erillispäätöksen kunkin tulosalueen ja -yksikön käyttötaloulosasta. Tulokortti on laadittu sitovien tavoitteiden osalta siten, että suunniteltu toiminta voidaan rahoittaa. Suunnittelukauden kokonaisuus tarkistetaan vuosittain silloisen toiminta- ja kustannustiedon perusteella.

Kuntayhtymän talous ja rahoitus perustuvat tasapainoiseen toiminnan ja talouden hallintaan sekä kustannustietoiseen toimintakokonaisuuteen, jossa kuntayhtymän eri tulosalueilla on oma toiminnallinen ja taloudellinen vastuunsa. Tulosalueiden tulee sopeuttaa toimintonsa talouden sanelemien ehtojen mukaisesti, mikä edellyttää vastuuta omassa tulonhankinnassa, kustannusseurannassa ja nopeassa reagoinnissa talous- sekä tulospoikkeamiin.

10.2.2. Yhteisten kustannusten vyörytysperusteet

Kuntayhtymän yhteiset kustannukset vyörytetään tulosalueille alla olevan taulukon mukaisesti:

	AOT	LU	VOP	OY	Vyörytysperuste
Kuntayhtymän hallinto	70 %	20 %	10 %		arvioitu työaika
Viestintä	45 %	25 %	25 %	5 %	arvioitu työaika ja markkinointipanostuksen suhteessa
It-palvelut	70 %	20 %	10 %		arvioitu työaika, Oy laskutetaan erikseen
Kiinteistövuokrat					käytetyt m², kiinteistötietojärjestelmän tuottama tieto
Ravitsemispalvelut	50 %	50 %	0 %	0 %	eri tilojen kustannuksista
Opisk.huolto ja kv, opiskelijahallinto-ohjelmisto	80 %	20 %	0 %	0 %	arvioidut ateriat
Sarastia Oy					arvioitu työaika
					Sisältyy ky-hallinnon ja -palveluiden vyörytyksiin.
					VOPin osuus perustuu erilliseen laskelmaan suoritämääristä.

Yhteiset kulut vyörytetään eri lukioille opiskelijamäärän mukaisessa suhteessa.

10.2.3. Suunnitelman mukaiset poistot/talousarvion sitovuustaso

Poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymävaltuuston erillispäätöksellä. Poistosuunnitelma on kirjanpitolautakunnan antaman suosituksen mukainen. Hyödykekohtaisia poistoajkoja on lyhennetty aiemmasta vuonna 2013 ja sen jälkeen hankitun omaisuuden osalta. Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastiasta palautuu kiinteistöomaisuus kuntayhtymään vuoden 2026 alussa, kun Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastian toiminta ja omaisuus yhdistetään Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan. Koulutuskuntayhtymän kiinteistöomaisuuteen sekä kone- ja laitekantaan kohdistuvat poistot huomioidaan kuntayhtymän tuloslaskelmassa ja kohdennetaan lisäksi ao. toimintayksiköiden menoksi.

Talousarvion sitovuustaso yhtymäkokoukseen nähden on tuloslaskelmamuotoinen kuntayhtymäkokonaisuus ja sen katteet. Investointiosan sitova taso on irtaimen omaisuuden kokonaismäärärahat kuntayhtymätasolla. Yhtymähallitus päättää talousarvion käyttösuunnitelmaan liittyen tarkemmasta investointien kohdentamisesta tulosityksiköihin. Yhtymähallitus vastaa yhtymäkokoukselle koko kuntayhtymän tilikauden tuloksesta. Tilikauden tulos ei saa olla talousarviossa vahvistettua tulosta huonompi. Tulosaluekohtaiset määrärahat ovat sitovia yhtymähallitukseen nähden.

10.3. Rahoituksen perusteet

Lainakannan muutokset

Vuonna 2022 toteutettu koulutuskuntayhtymän kiinteistöomaisuuden siirto kiinteistöliikelaitoskuntayhtymään merkitsi sitä, että kiinteistöinvestointeihin otetut talousarviolainat siirrettiin Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastian vastuulle. Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastialta palaava kiinteistöomaisuus on velaton eli kiinteistöomaisuuteen kohdistuvia lainoja on jäljellä 31.12.2025 tilanteessa noin 0 euroa.

Vuoden 2026 investointeihin ei arvioida tarvittavan lainarahoitusta.

11. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN EUROMÄÄRIIN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

Opetus

Talousarvio pohjautuu ammattiopistossa tulosityksikkökohtaisiin opiskelijavuosien määriin, suoritusrahoituksen ja vaikuttavuusrahoituksen tulokseen suhteutettuna valtakunnalliseen tulokseen. Vapaan sivistystyön osalta talousarvio pohjautuu opetustuntikohtaiseen tuntimäärään ja yksikköhintaan. Muut tulot (mm. työtoiminta ja Vanajaveden Opiston kurssimaksut sekä kuntien rahoitusosuudet) kohdentuvat suoraan ao. tulosityksikön tuloksi. Tulosityksikön koulutuspäällikkö, lukioden rehtorit ja Vanajaveden Opiston rehtori päättävät tulo-rahoituksen ja yhdessä sovittujen opetuksen linjausten puitteissa opetuksen järjestelyistä.

Toteutuneiden opiskelijavuosien laskennassa opiskelijavuosien perusteella jaettavasta rahoituksesta 1/5 (10 % laskennallista rahoituksesta) myönnetään lähtötason painokertoimien perusteella ja 4/5 (40 % laskennallista rahoituksesta) myönnetään kustannusryhmien painokertoimien, muiden painokertoimien sekä korotuskertoimien perusteella.

Tutkinnon osien osaamispisteistä ja koko tutkinnoista saatava rahoitus perustuu varainhoitovuotta edeltävän kahden 1.7.–30.6 ajanjakson toteutuneisiin suoritteisiin. Osaamispiste- ja tutkintotiedot saadaan OPH:n Koski-tietovarannosta, joita tutkintotietojen pohjakoulutuksen osalta täydennetään Tilastokeskuksen tutkintorekisterin tiedolla. Osaamispisteiden ja koko tutkintojen osuus koko

laskennallisesta rahoituksesta on 30 prosenttia. Osaamispisteiden osuus noin 80 prosenttia ja tutkintojen noin 20 prosenttia. Osuus vaihtelee vuosittain hieman sen mukaan, kuinka suuri osa osaamispisteistä on koko tukinnon suorittaneiden suorittamia ja kuinka paljon pelkkiä tutkinnon osia suorittaneiden.

Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistämisen ja jatko-opiskelun osuus koko laskennallisesta rahoituksesta on 18 prosenttia. Opiskelijapalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti. Rahoituksesta $\frac{1}{4}$ saadaan aloituskyselyn ja $\frac{3}{4}$ päättökyselyn perusteella. Kyselyt toteutetaan Arvo - opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelulla. Työelämäpalautteen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 1 prosentti. Rahoituksesta saadaan $\frac{1}{4}$ työpaikkakyselyn ja $\frac{3}{4}$ työpaikkaohjaajakyselyn perusteella.

Koulutuskuntayhtymän ja muiden yhteisten toimintojen määrärahat

Kuntayhtymähallinnon sekä eräiden muiden yhteisten toimintojen hoitamiseksi on tulosityksiköittäin yksikköhintaisista tuloista varattu tarpeellinen osuus, jonka hankintaperusteeksi on kehitetty oma tulosneuvottelupohjainen järjestelmänsä. Tulosityksiköihin jää suoraan opetus- ja työtoimintaan liittyvät meno- ja tuloerät, joihin tulosityksikkö voi itse vaikuttaa.

Henkilöstömuutokset

Kuntayhtymässä eläköityy vuoden 2026 aikana arviolta 10 henkilöä. Päätyviä määräaikaista palvelussuhteita on 7. Rekrytointitarve lokakuun 2025 tilanteessa vuodelle 2026 näyttää olevan 7 vakituista ja 5 määräaikaista työntekijää. Lisäksi seuraavien viiden vuoden aikana eläköitymässä on arviolta 43 henkilöä.

Henkilöstömenot

Kuntayhtymän yhteisiin menoihin varataan 210 euroa/henkilö henkilöstön työhyvinvointiin. Määräraha sisältää tyhy-toimintaan ja ennaltaehkäisevän työterveyshuollon toimintaan sisältyvän osuuden. Henkilöstön kehittämiseen panostetaan merkittävästi myös erilaisilla kehittämisprojekteilla. Lisäksi varataan tarvittava määräraha yhteistoimintaelimien toimintaan (YT, työsuojelu ja virkistystoiminta).

Sosiaali- ja työeläkevakuutusmaksuihin varataan valtakunnallisesti vahvistettujen %-osuuksien mukaiset euromäärät.

Opiskelijaetuuudet

Opiskelijaetuuudet määritellään olemassa olevan lainsäädännön ja opetus- ja kulttuuriministeriön erillispäätösten mukaan. Vanajaveden Opiston kurssimaksujen alennusjärjestelmästä päättää opiston rehtori talousarvion puitteissa.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Valtion talousarvioesityksessä toteutettiin 120 miljoonan euron määrärahan leikkausta ammatillisen koulutuksen rahoitukseen vuodelle 2025. Määrärahan leikkaus kohdentui jo aiemmin toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneille aikuisille järjestettävään ammatti-, erikoisammatti- ja perustutkintokoulutukseen. Leikkaus merkitsi runsaan 1,0 miljoonan leikkausta Ammattiopisto Tavastian ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitukseen. Rahoitusleikkaus merkitsi välttämättömiä talouden sopeuttamistoimia, jotka sovittiin pääosin vuoden 2025 aikana ja niitä toteutetaan edelleen vuosien 2026 ja 2027 aikana. Merkittävä osa tarvittavista säästöistä toteutettaneen eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättämisten kautta.

Investoinnit

Investointiohjelmiin sisältyvät yli 10 000 euron laite- ja hankekokonaisuudet.

Suunnittelukaudelle tehdään alustava suunnitelma tilojen, koneiden ja laitteiden toteutussuunnitelmaksi, jota tarkennetaan vuosittain silloisten toiminta-/rahoitusmahdollisuuksien mukaan, kts. investointiosa.

Investointien määrärahavaraudet on esitetty talousarvion investointiosassa. Kiinteistöjä koskevat yli 30.000 euron perusparannus ja peruskorjaushankkeet toteutetaan investointeina ja tätä pienemmät

hankkeet käyttötalouden hankkeina.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja miten rahoitustarve katetaan.

Peruspääoma

Oman pääoman muutokset näkyvät yli/alijäämäkertyminä tai omistajakuntien oman pääoman ehtoisena sijoituksena peruspääomaan.

Osakepääoma

Kuntayhtymä omistaa Tavastia Koulutus Oy:stä 100 osaketta. Kustakin osakkeesta maksettiin yhtiölle 1000 euroa. Kuntayhtymän omistusosuus yhtiön osakkeista on 100 %.

Investointivaraukset

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä tehtiin 900.000 euron investointivaraus Ammattiopisto Tavastian tulevia kone- ja laitekannan hankintoja varten sekä Vanajaveden Opistolle 200 000 euron investointivaraus myös kone- ja laitekannan uudistamiseen. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä tehtiin 300.000 euron investointivaraus Ammattiopisto Tavastian tuleviin kone- ja laitekannan investointihankintoihin.

Tilikauden tulos

Koko kuntayhtymän tilikauden toimintakate on 1 732 714 euroa, josta vähennetään tilikauden suunnitelman mukaiset poistot 2 382 884 euroa ja rahoitustuottojen ja -kulujen netto 75 000 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu -575 170 euroa.

Vuosien 2026–2028 tilikausien tuloksien arvioidaan muodostuvan alussa negatiivisiksi, johtuen ennen kaikkea ammatilliseen koulutukseen kohdentuvasta rahoituksen tasoleikkauksesta. Rahoituksen tasoleikkauksella on pitkäaikaisia vaikutuksia tuleviin talousarviovuosiin, eikä valtiontalouden tasapainottamisen haasteet näytä tuovan helpotusta tulevinakaan vuosina. Tavoitteena on saada vuosien 2027 ja 2028 talousarviot tasapainoisiksi, ellei koulutuksen rahoitukseen kohdistu yllättäviä leikkauksia. Talouden tarkkaa sopeutustyötä tulee jatkaa, jotta investoinneista ja muista taloudellisista velvoitteista kyetään huolehtimaan.

Työllisyyspalvelujen siirto kunnille vuoden 2025 alussa merkitsi työvoimakoulutuksen volyymin vähentymistä ja siten aiempaa vähäisempiä työvoimakoulutuksen ostoja kuntayhtymältä. Myös kotoutumisopetuksen osalta on nähtävissä opetuksen määrän vähentymistä nykytasosta. Inflaatio- ja korkotason arvioidaan pysyvän maltillisina vuonna 2026. Kunta-alan palkkaratkaisu tuo runsaan kahden prosentin korotukset palkkoihin vuosina 2025 ja 2026. Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin uudistaminen tuo haasteensa suunnitelmavuoden 2026 talousarvioon, kun rahoituksen painopistettä ollaan siirtämässä perusrahoituksesta enemmän suorite- ja vaikuttavuusrahoitukseen suuntaan.

Tämän toiminta- ja taloussuunnitelman euro-osa käyttötalouden osalta on tehty niin, että suunnitteilla olevien hankkeiden vastuut voidaan kantaa edellyttäen, että tulosalueiden omat taloussuunnitelmat pitävät, ja ympäristötekijöissä ei tapahdu hallitsemattomia muutoksia.

12. TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSA KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIASSA

12.1. Tuloslaskelma, Koulutuskuntayhtymä Tavastia

	2026	2025	2024 tilinpäätös
Toimintatuotot			
Valtionosuusrahoitus	38 975 523	37 391 813	
Kuntien maksuosuudet	1 023 950	1 190 000	
Koulutuksen myynti	1 904 600	2 924 765	
Maksullinen palvelutoiminta	837 800	1 335 450	
Tuet ja avustukset	1 649 887	1 467 050	
Muut tulot	1 211 940	1 243 280	
Toimintatuotot yht.	45 603 700	45 552 358	47 917 300
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	30 589 872	30 063 910	
Palvelujen ostot	4 490 488	4 649 277	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 939 997	4 996 065	
Vuokrat	2 881 406	5 515 740	
Muut kulut	969 223	912 146	
Toimintakulut yht.	43 870 986	46 137 138	46 686 127
Toimintakate	1 732 714	-584 780	1 231 173
Rahoitustuotot ja kulut	75 000	70 000	832 107
Vuosikate	1 807 714	-514 780	2 063 280
Poistot ja arvonalentumiset	2 382 884	266 980	309 735
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	-575 170	-781 760	1 753 545
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0		12 836
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			-300 000
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			0
Tilikauden yli-/alijäämä	-575 170	-781 760	1 466 381

13. INVESTOINTIOSA

13.1. Koulutuskuntayhtymä Tavastian investoinnit

Hanke 1. 545 600 €

Investointihankinnat kone- ja laitekannan korvaus ja uusintahankintoihin

Investointihankinnat on priorisoitu osastoilta tulleiden hankintaesitysten mukaan. Tärkeimpänä hankintaperusteluna on hankinnan vaikutus opetukseen/työtoimintaan ja/tai ajantasaisten tukipalveluiden järjestämiseen.

Yhtymähallitus tekee erikseen päätökset hankintojen yksilöidystä toteuttamisesta.

13.2. Koulutuskuntayhtymä Tavastian kiinteistöinvestoinnit 2026

Hanke 1. 145 000 €

Kiinteistöjen lukitusjärjestelmän uusimistyön jatkaminen

Kiinteistöjen lukitusjärjestelmän uusimistyö aloitettiin kesällä 2024. Työtä on jatkettu vuonna 2025 ja vuonna 2026 uusitaan Jaakonkatu 28, Ratasniityn, Turengin ja P-rakennuksen lukitusjärjestelmät.

Hanke 2. 125 000 €

Sähköautojen latausasemien rakentaminen

Hanke sisältää sähköautojen latausasemien rakentamisen aloittamiseen tarvittavan määrärahan.

Hanke 3. 50 000 €

Lumisuojan rakentaminen S-rakennukseen

Hanke 4. 35 000 €

Julkisivujen elementtisaumauksien uusiminen H8 E- ja H6 G-rakennuksiin

Hanke 5. 35 000 €

Jaakonkatu 28 rakennuksen käyttövesiputkiston korjaus

Hanke on aloitettu vuonna 2025 ja sitä jatketaan vuonna 2026.

Hanke 6. 55 000 €

Hattelmalantie 6 G-rakennuksen käyttövesiputkiston korjaus

Hanke aloitetaan vuonna 2026 ja sitä on tarkoitus jatkaa suunnitelmavuonna 2027.

Hanke 7. 55 000 €

Hattelmalantie 8 C-rakennuksen 1. krs. käyttövesiputkiston korjaus

Hanke aloitettiin vuonna 2025 2.kerroksen käyttövesiputkiston korjauksella. Hanke jatkuu vuonna 2026 1. kerroksen käyttövesiputkiston uusimisella.

Hanke 8. 85 000 €

Hattelmalantie 8 C-D-E-rakennusten lämmönsiirtimien uusinta

Hanke sisältää rakennusten lämmönsiirtimien uusimisen. Vanhat lämmönsiirtimet ovat käyttöikänsä päässä. Hankkeen tavoitteena on saada säästöä energiankulutuksessa.

Hanke 9. 45 000 €

Hattelmalantie 25 rakennusten hulevesien viivytyskennostot

Hankkeen tavoitteena on rakentaa viivytyskennosto, jolla hidastetaan hulevesien virtausta ennen niiden johtamista viemäriverkostoon.

Hanke 10. 120 000 €

Logistiikan ja varastoalan koulutushallin toteutussuunnittelu Rastikankaalle

Hanke 11. 70 000 €

Hattelmalantie 8 A-rakennuksen viemäriputkien uusiminen/sukitus

Hanke on aloitettu vuonna 2024 ja sitä jatketaan vuonna 2026.

Hanke 12. 60 000 €

Hattelmalantie 8 D-rakennuksen yläpohjan vaurioituneen akustoinnin vaihtaminen

Hanke sisältää vanhan vaurioituneen akustointimateriaalin purun ja uuden akustoinnin asentamisen.

Hanke 13. 55 000 €

Hattelmalantie 8 A-rakennuksen vesivahingon korjaus

Kesällä 2025 tapahtuneen voimakkaan sateen ja siitä aiheutuneen tulvimisen vahinkojen korjaus. Uusitaan pilaantuneet matot ja väliovet.

Hanke 14. 70 000 €

Hattelmalantie 6 G-rakennuksen ikkunoiden uusinta

Hankkeessa uusitaan G-rakennuksen etelä- ja länsipuolen vaurioituneet ikkunat. Hanketta jatketaan mahdollisesti vuonna 2026 rakennuksen pohjois- ja itäpuolelle.

Hanke 15. 15 000 €

Kiinteistöautomaation alakeskusten uusinta Jaakonkatu 28 rakennukseen

Vanha kiinteistöautomaatio on jo käyttöikänsä päässä ja varaosia vanhaan järjestelmään on vaikea saada.

Talousarviovuonna 2026 toteutettavien kiinteistöinvestointien kokonaismääräraha on yhteensä **1 020 000** euroa. Kuntayhtymän investointien kokonaismääräraha on **1 565 600** euroa.

15. RAHOITUSOSA

15.1. Rahoituslaskelma, Koulutuskuntayhtymä Tavastia

Koulutuskuntayhtymä Tavastia		RAHOITUSOSA 2026
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta		
Tulorahoitus	Vuosikate	1 807 714
	Satunnaiset erät	
	Tulorahoituksen korjauserät	0
Investoinnit	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 565 600
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	
	Investointien rahoituserät	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta		242 114
Rahoitustoiminnan kassavirta		
Antolainauksen muutokset	Antolainasaamisten lisäykset	
	Antolainasaamisten vähennykset	
Lainakannan muutokset	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
		0
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta		0
Kassavarojen muutos		242 114

16. SUUNNITELMAVUODET 2027–2028

16.1. Koulutuskuntayhtymä Tavastia

Koulutuskuntayhtymä Tavastia		Suunnitelmavuodet 2027–2028	
	2026	2027	2028
Toimintatuotot			
Valtionosuusrahoitus	38 975 523	45 969 911	46 889 309
Kuntien maksusuudet	1 023 950	1 023 950	1 023 950
Koulutuksen myynti	1 904 600	1 923 646	1 942 882
Maksullinen palvelutoiminta	837 800	1 634 556	1 650 902
Tuet ja avustukset	1 649 887	2 136 386	2 136 386
Muut tulot	1 211 940	1 444 059	1 452 911
Toimintatuotot yht.	45 603 700	54 132 508	55 096 341
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	30 589 872	35 140 490	35 491 895
Palvelujen ostot	4 490 488	4 790 298	4 838 201
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	4 939 997	5 238 797	5 343 573
Vuokrat	2 881 406	2 939 034	2 997 815
Muut kulut	969 223	3 938 607	4 017 380
Toimintakulut yht.	43 870 986	52 047 226	52 688 863
Toimintakate	1 732 714	2 085 282	2 407 478
Rahoitustuotot ja kulut	75 000	75 000	75 000
Vuosikate	1 807 714	2 160 282	2 482 478
Poistot ja arvonalentumiset	2 382 884	2 410 000	2 390 000
Tilikauden tulos	-575 170	-249 718	92 478
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tilikauden yli-/alijäämä	-575 170	-249 718	92 478

*suunnitelmavuosien 2027–2028 oletuksena on, että Hami Oy:n toiminta on osa KK Tavastiaa.

17. TAVASTIA KOULUTUS OY

Yhtymäkokous päättää kuntalain 14 §:n mukaan kuntayhtymän ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Yhtymäkokous antaa tytäryhteisöjen ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohtolle.

Yhtymäkokouksen asettamat tavoitteet ohjaavat edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kyseiset tavoitteet eivät kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kuntayhtymän konsernirakenteeseen kuuluu Tavastia Koulutus Oy. Yhtiön toimialana on järjestää koulutusta ja muita osaamisen kehittämispalveluita. Kuntayhtymän omistus yhtiöstä on 100 %. Yhtiö ostaa tarvitsemansa koulutus- ja tukipalvelunsa pääosin kuntayhtymältä ja sen eri oppilaitoksilta.

TAVASTIA KOULUTUS OY	
Toiminnalliset tavoitteet	Mittari
Positiivinen tulos	Toteutunut tulos
Liikevaihto vähintään 100 000 €	Toteutunut liikevaihto
Alueen yritysten ja työelämän kehittäminen tarjoamalla kuntayhtymän alaisten oppilaitosten tuottamia koulutuspalveluita	Toteutunut liikevaihto

Talousarvio 2026	
Tuloslaskelma	
Liikevaihto	143 800 €
Henkilöstökulut	0 €
Vakituinen henkilöstö	-
Voitto/tappio (ennen satunnaiseriä)	4 €
Rahoitus	
Likvidit varat	Kassavarat 120 000 € (31.12.2025)
Korolliset lainat	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (50 t€, korko 1 %)
Investointimenot	-

18. KÄSITTEET JA LYHENTEET

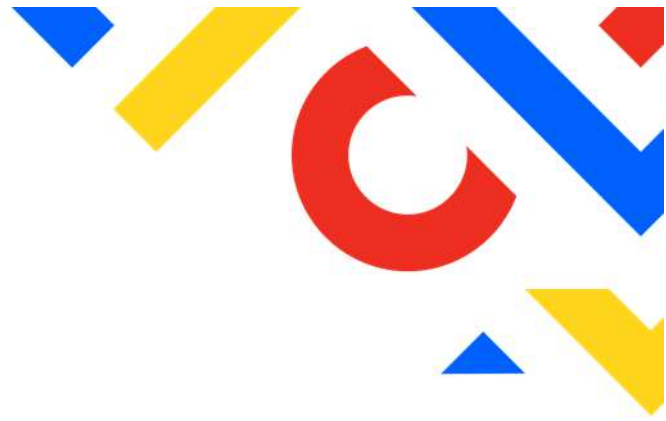
OKM = opetus- ja kulttuuriministeriö
OPH = Opetushallitus
HOKS = Ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma
YTO = Yhteiset tutkinnon osat (AOT)
Kv = Kansainvälisyys
Opal = Työvoimakoulutuksen opiskelijapalautejärjestelmiä
ARVO = ammatillisen koulutuksen valtakunnallinen opiskelijapalautejärjestelmä
OVTES = Kunnallinen opetushenkilöstön

virka- ja työehtosopimus
Tyhy = Työhyvinvointi
Hamk = Hämeen ammattikorkeakoulu
AVI = Aluehallintovirasto
ELY = Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
YT = Yhteistyötoimikunta
AOT = Ammattiopisto
LU = Lukiokoulutus
VOP = Vanajaveden Opisto
Opva = Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot

Koulutuskuntayhtymä Tavastia

PL 30, Hattelmalantie 25
13101 Hämeenlinna

Puh. 03 6581 600 / Kuntayhtymän toimisto
info@kktavastia.fi
kktavastia.fi

HALLINTOSÄÄNTÖ

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIA

VOIMASSA 1.1.2026-

Sisällys

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	6
1 luku Kuntayhtymän johtaminen	6
1 § Hallintosäännön soveltaminen	6
2 § Kuntayhtymän johtamisjärjestelmä	6
3 § Esittely yhtymähallituksessa	6
4 § Yhtymähallituksen puheenjohtajan tehtävät	6
5 § Yhtymäkokouksen puheenjohtajan tehtävät	7
6 § Kuntayhtymän viestintä	7
2 luku Toimielinorganisaatio	7
7 § Kuntayhtymän toimielimet	7
8 § Yhtymäkokous	7
9 § Yhtymähallitus	7
10 § Tarkastuslautakunta	7
3 luku Henkilöstöorganisaatio	7
11 § Henkilöstöorganisaatio	7
12 § Kuntayhtymän johtaja	8
13 § Rehtori (AOT, Lukiot, VOP)	8
14 § Apulaisrehtori (AOT, Lukiot, VOP)	9
15 § Talousjohtaja	9
16 § Henkilöstöjohtaja	10
17 § Kehitysjohtaja	10
18 § Päällikkö (AOT, Kuntayhtymäpalvelut)	10
19 § Esihenkilö	10
4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	10
20 § Konsernijohto	10
21 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	10
22 § Sopimusten hallinta	11
5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako	11
23 § Yhtymäkokouksen tehtävät ja toimivalta	11
24 § Yhtymähallituksen tehtävät ja toimivalta	11
25 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta	11
26 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta	11
27 § Toimivallan edelleen siirtäminen	12
28 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	12
29 § Asian ottaminen yhtymähallituksen käsiteltäväksi	12

30 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	12
6 luku Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa	12
31 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	12
32 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi yhtymähallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa.....	13
33 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen	13
7 luku Toimivalta henkilöstöasioissa.....	13
34 § Yleistoisimivalta henkilöstöasioissa	13
35 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen	13
36 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	13
37 § Kelpoisuusvaatimukset	13
38 § Haettavaksi julistaminen.....	13
39 § Palvelussuhteeseen ottaminen.....	13
40 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	14
41 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat.....	14
42 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	14
43 § Sivutoimet	14
44 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	14
45 § Virantoimituksesta pidättäminen	14
46 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	14
47 § Lomauttaminen	14
48 § Palvelussuhteen päättyminen.....	14
49 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	14
50 § Palkan takaisinperiminen	15
8 luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	15
51 § Yhtymähallituksen tiedonhallinnan tehtävät.....	15
52 § Yhtymähallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	15
53 § Asiakirjahallinnosta vastaavan viranhaltijan tehtävät	15
II OSA TALOUS JA VALVONTA	16
9 luku Taloudenhoito	16
54 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	16
55 § Talousarvion täytäntöönpano	16
56 § Toiminnan ja talouden seuranta	16
57 § Talousarvion sitovuus.....	16
58 § Talousarvion muutokset	16
59 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	17

60 § Poistosuunnitelman hyväksyminen.....	17
61 § Rahatoimen hoitaminen	17
62 § Maksuista päättäminen	17
63 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut.....	17
10 luku Ulkoinen valvonta	17
64 § Ulkoinen valvonta	17
65 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	18
66 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.....	18
67 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	18
68 § Tilintarkastusyhteisön valinta	18
69 § Tilintarkastajan tehtävät	19
70 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	19
71 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi.....	19
11 luku Sisäinen ohjaus ja riskienhallinta	19
72 § Yhtymähallituksen sisäisen ohjauksen ja riskienhallinnan tehtävät	19
73 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen ohjauksen ja riskienhallinnan tehtävät	20
74 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	20
75 § Varautumisen ja valmiussuunnittelun tehtävät.....	20
III OSA YHTYMÄKOKOUS	20
12 luku Yhtymäkokouksen toiminta	20
76 § Yhtymäkokouksen toiminnan järjestelyt	20
13 luku Yhtymäkokous	21
77 § Varsinainen yhtymäkokous ja sähköinen kokous.....	21
78 § Kokouskutsu	21
79 § Esityslista	21
80 § Sähköinen kokouskutsu.....	21
81 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla	21
82 § Jatkokokous	22
83 § Varajäsenen kutsuminen	22
84 § Läsnäolo kokouksessa	22
85 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	22
86 § Kokouksen johtaminen	22
87 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle.....	22
88 § Tilapäinen puheenjohtaja	22
89 § Esteellisyys.....	22
90 § Asioiden käsittelyjärjestys	23

91 § Puheenvuorot	23
92 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	23
93 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	23
94 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen.....	23
95 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	24
96 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	24
97 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	24
98 § Toimenpidealoite	24
99 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	24
100 § Päätösten tiedoksianto.....	24
IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY	25
14 luku Kokousmenettely.....	25
101 § Määräysten soveltaminen.....	25
102 § Toimielimen päätöksentekotavat	25
103 § Sähköinen kokous	25
104 § Sähköinen päätöksentekomenettely	25
105 § Kokousaika ja -paikka	25
106 § Kokouskutsu	25
107 § Sähköinen kokouskutsu.....	26
108 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla	26
109 § Jatkokokous	26
110 § Varajäsenen kutsuminen	26
111 § Läsnäolo kokouksessa	26
112 § Yhtymähallituksen edustaja muissa toimielimissä.....	26
113 § Kokouksen julkisuus.....	26
114 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	26
115 § Tilapäinen puheenjohtaja	26
116 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	27
117 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely.....	27
118 § Esittelijät	27
119 § Esittely	27
120 § Esteellisyys.....	27
121 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	27
122 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	28
123 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen.....	28
124 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	28

125 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	28
126 § Päätösten tiedoksianto.....	29
15 luku Muut määräykset	29
127 § Aloiteoikeus	29
128 § Aloitteen käsittely	29
129 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	30
130 § Asiakirjojen allekirjoittaminen.....	30
131 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	30
V OSA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOSÄÄNTÖ.....	30
132 § Soveltamisala	30
133 § Kokouspalkkiot	30
134 § Samana päivänä pidettävät kokoukset	31
135 § Vuosipalkkiot	31
136 § Tilintarkastajan/tilintarkastusyhteisön palkkio.....	31
137 § Luottamustoimielimen sihteerin palkkio	31
138 § Toimituspalkkio.....	31
139 § Korvaus ansionmenetyksestä, sijaisen palkkakustannuksista ja lastenhoidon järjestämiskustannuksista	32
140 § Muut luottamustehtävät.....	32
141 § Matkakustannusten korvaus ja päiväraha.....	32
142 § Palkkioiden maksaminen.....	32
143 § Vaatimuksen esittäminen	32
144 § Voimaantulo	32

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku Kuntayhtymän johtaminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Koulutuskuntayhtymä Tavastian hallinnon ja toiminnan järjestämisessä, luottamushenkilöiden palkkioiden maksamisessa sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kuntayhtymän johtamisjärjestelmä

Kuntayhtymän johtaminen perustuu strategiaan, toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä muihin yhtymäkokouksen päätöksiin.

Yhtymäkokous vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja kuntayhtymän henkilöstöpolitiikasta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan, sopimushallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Kuntayhtymässä on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kuntayhtymän johtaja. Johtoryhmään kuuluvat johtavat viranhaltijat: kuntayhtymän johtaja, kuntayhtymän tulosalueista vastaavat rehtorit, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja ja kehitysjohtaja sekä kuntayhtymän johtajan erikseen nimeämät henkilöt. Kuntayhtymän johtoryhmä vastaa yhtymäkokouksen ja yhtymähallituksen päätösten käytännön toteuttamisesta ja päätetyn strategian toteutumisesta operatiivisella tasolla. Lisäksi kuntayhtymän johtoryhmä valmistelee muita yhteistä päätöksentekoa ja kuntayhtymän kehittämistä koskevia asioita.

Kuntayhtymän johtaja johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kuntayhtymän johtaja vastaa asioiden valmistelusta yhtymähallituksen käsiteltäväksi.

3 § Esittely yhtymähallituksessa

Yhtymähallituksen esittelijänä toimii kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän johtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § Yhtymähallituksen puheenjohtajan tehtävät

Yhtymähallituksen puheenjohtaja

- johtaa yhtymähallituksen toimintaa;
- johtaa kuntayhtymän strategian sekä yhtymähallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä eri sidosryhmiin;
- vastaa kuntayhtymän johtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii yhtymähallituksen ja -kokouksen kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
- vastaa siitä, että kuntayhtymän johtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut;
- päättää kuntayhtymän johtajan enintään kahden kuukauden kestävästä harkinnanvaraisesta virkavapaasta, sairauslomista ja vuosilomista, hyväksyy kuntayhtymän

johtajan koulutus- ja virkamatkat ja kuntayhtymän johtajaa koskevat laskut sekä myöntää kuntayhtymän johtajan sivutoimiluvat.

5 § Yhtymäkokouksen puheenjohtajan tehtävät

Yhtymäkokouksen puheenjohtaja johtaa yhtymäkokouksen toimintaa.

6 § Kuntayhtymän viestintä

Kuntayhtymän viestinnästä vastaa kuntayhtymän johtaja ja hänen alaisenaan viestintä- ja markkinointipäällikkö. Yhtymähallitus, tarkastuslautakunta, kuntayhtymän johtaja, rehtorit ja viestintäpäällikkö huolehtivat siitä, että kuntayhtymän omistajat, henkilöstö ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kuntayhtymän eri asiakasryhmien tarpeet.

2 luku Toimielinorganisaatio

7 § Kuntayhtymän toimielimet

Kuntayhtymän toimielimiä ovat yhtymäkokous, yhtymähallitus, tarkastuslautakunta ja lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017 § 93) sekä lukiolain (714/2018 § 42) tarkoittama monijäseninen toimielin.

8 § Yhtymäkokous

Yhtymäkokouksessa on kuntayhtymän perussopimuksen mukainen määrä kokousedustajia. Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus.

9 § Yhtymähallitus

Kuntayhtymällä on perussopimuksen mukaan yhtymähallitus, johon yhtymäkokous valitsee toimikaudekseen yhdeksän (9) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä määrää varsinaisista jäsenistä yhden yhtymähallituksen puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

10 § Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymässä on perussopimuksen mukaan tarkastuslautakunta, johon yhtymäkokous valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten viisi (5) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä määrää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

3 luku Henkilöstöorganisaatio

11 § Henkilöstöorganisaatio

Koulutuskuntayhtymä Tavastian toiminta jakautuu neljään kuntayhtymän johtajan alaiseen tulosalueeseen, jotka ovat Ammattiopisto Tavastia, Lukiokoulutus, Vanajaveden opisto ja Kuntayhtymäpalvelut.

Organisaatiossa jokaisen oma toimenkuvaus ylläpidetään erillisessä järjestelmässä.

12 § Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on johtaa ja kehittää kuntayhtymää yhtymähallituksen alaisuudessa sekä vastata kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuudesta, vaikuttavuudesta, taloudellisuudesta, tehokkuudesta ja lainmukaisuudesta.

Kuntayhtymän johtaja toimii esihenkilönä rehtoreille, talousjohtajalle, henkilöstöjohtajalle, kehitysjohtajalle sekä muille välittömille alaisilleen.

Kuntayhtymän johtaja toimii myös lukiokoulutuksen tulosalueen johtajana. Toimiessaan lukiokoulutuksen johtajana tehtävänä on lukiolaissa mainittujen tehtävien lisäksi hyväksyä ja allekirjoittaa tulosalueelleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat. Lisäksi tehtävänä on allekirjoittaa tulosalueen puolesta tehtävät sitoumukset, kirjoittaa tulosalueen nimen ja hyväksyä lukiodien opetussuunnitelmat.

Talousjohtaja sijaistaa kuntayhtymän johtajaa hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan, ellei hallitus toisin päättä. Kuntayhtymän johtaja asettaa kuntayhtymän johtoryhmät ja päättää työ- ja ohjausryhmien perustamisesta ja nimeämisestä.

13 § Rehtori (AOT, Lukiot, VOP)

Rehtori vastaa tulosalueen toiminnasta ja sen tuloksellisuudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, yhtymähallituksen ja kuntayhtymän johtajan tekemien linjausten sekä tulosalueen toimintaa ohjaavien säädösten mukaan.

Rehtori vastaa tulosalueensa tiiviistä yhteistyöstä muiden koulutuskuntayhtymän tulosalueiden kanssa. Rehtori hyväksyy ja allekirjoittaa vastuulleen ja tulosalueelleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat. Tulosalueen nimen kirjoittaa ja tulosalueen puolesta tehtävät sitoumukset allekirjoittaa rehtori ja heidän poissa ollessaan varahenkilönsä sekä tarvittaessa varmentaa rehtorin määräämä henkilö. Rehtori toimii esihenkilönä välittömille alaisilleen.

Rehtorin esihenkilönä toimii koulutuskuntayhtymän johtaja. Rehtorin sijaisena toimii apulaisrehtori. Rehtori päättää tulosalueen johtoryhmien sekä muiden tulosalueensa sisäisten ryhmien perustamisesta ja nimeämisestä.

Rehtorit päättävät koulutuksen ja tutkintojen tarjonnasta ja sen kohdentumisesta järjestämisluvan rajoissa (laki ammatillisesta koulutuksesta 22 §, laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta 3 §), koulutuksen hankinnasta (laki ammatillisesta koulutuksesta 30 §, lukiolaki 8 §), maksullisesta palvelutoiminnasta (laki ammatillisesta koulutuksesta 31 §) sekä tilaus- ja tutkintokoulutuksen järjestämisestä (laki ammatillisesta koulutuksesta 33 § ja 35 §, lukiolaki 9 §).

Lukiokoulutuksen rehtori päättää lukion lukuvuosisuunnitelmasta (lukiolaki 13 § 4 mom). Ammatillisen koulutuksen rehtori päättää tulosalueen toteutussuunnitelmista, lukuvuosisuunnitelmista ja vapaaajaksosuunnitelmista. Kansalaisopiston rehtori päättää vuosittain opetussuunnitelman perusteet.

Sen lisäksi mitä rehtorin tehtävistä on muualla säädetty tai määrätty, oppilaitoksen rehtorin tehtävänä on päättää osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista, opiskelijavalinnoista, opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista ja opettajien työnjaosta (ammattiopistossa koulutuspäälliköt), vastata pedagogisesta johtamisesta sekä vastata laissa ammatillisesta koulutuksesta, laissa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta, lukiolaissa, laissa vapaasta sivistystyöstä, laissa taiteen perusopetuksesta ja laissa aikuisten perusopetuksesta mainituista koulutuksen järjestäjälle asetetuista tehtävistä.

Rehtori allekirjoittaa todistukset opetuslainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rehtori päättää oppivelvollisuuteen ja maksuttomuuteen liittyvistä asioista. Kansalaisopiston rehtori päättää opiskelijalta perittävistä maksuista ja niistä kansalaisopiston kursseista, jotka ovat kelpoisia KOSKI-rekisteriin. Rehtori päättää muiden kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitettujen oppivelvollisten osalta korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta. Kansalaisopiston rehtori päättää opiskelijan erottamisesta määräajaksi, enintään työkaudeksi (esim. opiskelija, joka käyttäytyy jatkuvasti opiskelua haittaavasti) sekä päättää opiskelijan erottamisesta hänelle kuuluvien maksamattomien kurssimaksujen vuoksi siihen asti, kunnes maksut on maksettu.

Rehtori voi erillisellä kuntayhtymän johtajan tekemällä päätöksellä siirtää toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle niissä asioissa, joissa se on lainsäädännön puitteissa mahdollista.

14 § Apulaisrehtori (AOT, Lukiot, VOP)

Apulaisrehtori vastaa tulosalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, yhtymähallituksen ja kuntayhtymän johtajan sekä rehtorin tekemien linjausten sekä tulosalueen toimintaa ohjaavien säädösten mukaan. Lisäksi apulaisrehtoreilla on erillisellä päätöksellä sovittuja koulutusta koskevia prosessivastuita ja esihenkilötehtäviä.

Apulaisrehtorin esihenkilönä toimii rehtori.

15 § Talousjohtaja

Talousjohtaja vastaa koulutuskuntayhtymän talouden ja hallinnon kokonaisuuksista ja niihin kuuluvista prosesseista ja niiden lainmukaisuudesta sekä näiden prosessien jatkuvasta kehittämisestä. Talousjohtaja vastaa erityisesti koulutuskuntayhtymän talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä vastaa kuntayhtymätason talouden suunnittelusta, seurannasta ja raportoinnista sekä uudistaa ja kehittää yhteisiä talousprosesseja.

Talousjohtaja on vastuussa kuntayhtymän hankintojen kokonaistaloudellisuudesta ja sopimusohjauksesta. Talousjohtaja vastaa kuntayhtymän yleishallinnosta, tilapäislainojen ottamisesta, takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta maksuvalmiuden turvaamiseksi, maksuliikenne- ja rahoitussopimuksista, kassa- ja lainavarojen hoidosta ja niiden sijoittamisesta kuntayhtymän sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti. Talousjohtaja vastaa rahatoimen käytännön hoitamisesta sekä päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta, käytössä pidettävistä kassoista ja kassojen hoidon ohjeistamisesta.

Lisäksi talousjohtaja vastaa kiinteistöjen ja ajoneuvokaluston ylläpidosta ja vuokrauksesta, yhtymäkokouksen ja yhtymähallituksen hyväksymän investointiohjelman mukaisista investointihankinnoista 250 000 euroon saakka, saatavien vakuuksista sekä kuntayhtymän riskienhallinta- ja vakuuttamistoiminnasta, käytöstä poistettavan irtaimen omaisuuden myynnistä ja luovuttamisesta, asuntolapaikan myöntämisen perusteista, asuntolapaikan myöntämisestä ja asuntolasta erottamisesta sekä vastaa arkistotoimen järjestämisestä.

Talousjohtaja toimii kuntayhtymän johtajan sijaisena hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan. Vastaavasti kuntayhtymän johtaja sijaistaa talousjohtajaa hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan. Talousjohtaja toimii myös kehitysjohtajan sijaisena tämän ollessa poissa tai estynyt hoitamasta virkatehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan.

Talousjohtaja toimii kuntayhtymäpalvelut –tulosyksikön johtajana. Talousjohtaja toimii esihenkilönä välittömässä alaisuudessaan työskentelevälle henkilöstölle ja päättää myös alaisensa henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja virantoimitusmatkoista. Talousjohtajan esihenkilönä toimii kuntayhtymän johtaja.

16 § Henkilöstöjohtaja

Kuntayhtymän henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöhallinnon kokonaisuudesta, sen prosesseista ja toiminnasta. Henkilöstöjohtajalla on toimivalta lakisääteisissä henkilöstöasioissa sekä sellaisissa henkilöstöhallinnon päätöksissä, jotka eivät perustu hallintosääntöön. Henkilöstöjohtaja voi delegoida tätä toimivaltaa esihenkilöille.

Kuntayhtymän johtaja sijaistaa henkilöstöjohtajaa hänen ollessaan poissa tai esteellinen hoitamasta tehtäviään enintään kuuden kuukauden ajan

17 § Kehitysjohtaja

Kehitysjohtaja koordinoi kuntayhtymän kehittämistoimintaa ja vastaa kuntayhtymän hankkeista ja hankkeiden tukipalveluista. Hän vastaa alueellisesta kehittämisyhteistyöstä yhdessä kuntayhtymän johtajan ja rehtoreiden kanssa. Kehitysjohtaja hyväksyy hankehakemukset sekä perustaa ja nimeää hankkeiden ohjausryhmät. Kehitysjohtaja koordinoi kuntayhtymän kansainvälisyystoimintaa ja vastaa kuntayhtymän kansainvälisyishankkeista.

18 § Päällikkö (AOT, Kuntayhtymäpalvelut)

Päällikkö vastaa tulosalueen toiminnasta ja sen tuloksellisuudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kuntayhtymän strategian, talousarvion ja toimintasuunnitelman, yhtymähallituksen ja kuntayhtymän johtajan tekemien linjausten sekä tulosalueen toimintaa ohjaavien säädösten mukaan.

Päällikkö vastaa tulosalueensa tiiviistä yhteistyöstä muiden koulutuskuntayhtymän tulosalueiden kanssa. Päällikkö hyväksyy ja allekirjoittaa vastuulleen ja tulosalueelleen kuuluvat sopimukset, tarjoukset, hankinnat ja vastaavat.

Ammattiopiston päälliköiden esihenkilönä toimii ammattiopiston rehtori ja kuntayhtymäpalveluiden päälliköiden esihenkilönä toimii talousjohtaja. Päälliköiden sijaiset määrittelevät esihenkilöt erillisellä päätöksellä. Päällikkö päättää tulosalueen sisäisten ryhmien perustamisesta ja nimeämisestä. Päällikkö toimii oman tulosalueensa esihenkilönä.

19 § Esihenkilö

Esihenkilö johtaa yksikköänsä toimien työnantajan edustajana suhteessa omaan henkilöstöönsä käyttäen työnjohto-oikeutta. Esihenkilö vastaa työnjaosta ja käytännön työn järjestelyistä huolehtien työturvallisuudesta. Esihenkilö vastaa omalla vastuualueellaan henkilöstölinjausten ja -ohjeiden toteutumisesta.

4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

20 § Konsernijohto

Kuntayhtymän konsernijohtoon kuuluvat yhtymähallitus, kuntayhtymän johtaja ja talousjohtaja.

21 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Yhtymähallitus

- vastaa omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen periaatteiden kehittämisestä ja valmistelusta yhtymäkokoukselle,
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,

- käsittelee puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
- seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä,
- nimeää tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

22 § Sopimusten hallinta

Yhtymähallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta.

5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

23 § Yhtymäkokouksen tehtävät ja toimivalta

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokous. Yhtymäkokouksen tehtävät määräytyvät kuntalain 60 § mukaan ja soveltuvin osin kuntalain 14 § mukaan.

Yhtymäkokouksen julkisuuteen sovelletaan, mitä valtuuston kokouksen julkisuudesta säädetään 101 §:ssä. Yhtymäkokousedustajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä valtuutetun esteellisyydestä säädetään 97 §:ssä.

24 § Yhtymähallituksen tehtävät ja toimivalta

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa lainsäädännössä säädetyistä kuntayhtymän ja koulutuksen järjestäjän tehtävistä. Lisäksi yhtymähallituksen tehtävänä on

- tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan hakeminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 22 §, lukiolaki 3 §)
- opiskelun julkisuuden rajoittaminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 68 §, lukiolaki 17 §)
- kokeiluluvan hakeminen (laki ammatillisesta koulutuksesta 20 §, lukiolaki 18 §)
- koulutuksen arviointiin liittyvä päätöksenteko (laki ammatillisesta koulutuksesta 126 §, lukiolaki 56 §)
- antaa yhtymäkokouksen puolesta lausunnon yhtymäkokouksen päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos yhtymähallitus katsoo, ettei yhtymäkokouksen päätöstä ole kumottava

25 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Kuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään kuntalain 121 §.

26 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta

Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta ovat sellaiset kuin on todettu hallintosäännön 3. luvussa:

- kuntayhtymän johtaja (12 §)
- talousjohtaja (15 §)
- kehitysjohtaja (17 §)
- rehtori (13 §)

- apulaisrehtorit (14 §)
- päälliköt (18 §)
- esihenkilöt (19 §)

27 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin tai viranhaltija voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

28 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvalltaansa alaiselleen viranhaltijalle

29 § Asian ottaminen yhtymähallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta yhtymähallituksen käsiteltäväksi voi päättää yhtymähallitus, yhtymähallituksen puheenjohtaja tai kuntayhtymän johtaja

30 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Yhtymähallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava yhtymähallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista yhtymähallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä seitsemän päivän kuluessa pöytäkirjan/päätöksen tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta yhtymähallituksen käsiteltäväksi.

6 luku Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

31 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kuntayhtymän johtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kuntayhtymän palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Rehtori ja johtavat viranhaltijat voivat käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kuntayhtymän palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kuntayhtymän johtaja päättä asiasta. Yhtymähallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä

32 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi yhtymähallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Yhtymähallitus voi vahvistaa kuntayhtymän johtajan, rehtorin ja johtavien viranhaltijoiden normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 30 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Yhtymähallitus voi vahvistamisen sijaan, sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

33 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

7 luku Toimivalta henkilöstöasioissa

34 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on operatiivisten asioiden osalta henkilöstöjohtajalla. Koko kuntayhtymää koskevat strategisen tason päätökset tekee yhtymähallitus. Kuntayhtymän johtajaa koskevissa asioissa toimivalta on yhtymäkokouksella.

35 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen

Yhtymähallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta. Henkilöstöjohtaja päättää virkanimikkeen muuttamisesta ja muista muutoksista virkaan.

36 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Henkilöstöjohtaja päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi, kun tehtävään ei enää kuulu julkisen vallan käyttöä.

37 § Kelpoisuusvaatimukset

Johtavien viranhaltijoiden kelpoisuusvaatimukset päättää yhtymähallitus, kuntayhtymän johtajan osalta yhtymäkokous. Henkilöstöjohtaja yhdessä koulutuksen järjestämisestä vastaavien viranhaltijoiden kanssa päättää opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Henkilöstöjohtaja päättää muiden virkojen kelpoisuusvaatimuksista. Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisen.

38 § Haettavaksi julistaminen

Yhtymähallitus julistaa johtavien viranhaltijoiden virat haettavaksi, kuntayhtymän johtajan kohdalla yhtymäkokous julistaa viran haettavaksi. Henkilöstöjohtaja julistaa muut yli 12 kuukauden pituiset virkasuhteet haettavaksi ja esihenkilö kaikki enintään 12 kuukauden pituiset virkasuhteet.

39 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Yhtymähallitus ottaa johtavat viranhaltijat palvelussuhteisiin, kuntayhtymän johtajan ottaa virkaan yhtymäkokous. Henkilöstöjohtaja ottaa yli 12 kuukauden pituisiin palvelussuhteisiin. Esihenkilö ottaa enintään 12 kuukauden pituisiin palvelussuhteisiin.

40 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

41 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Henkilöstöjohtaja myöntää yli 12 kuukauden pituiset harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat ja esihenkilö myöntää enintään 12 kuukauden pituiset harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat työnantajan ohjetta noudattaen.

42 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Yhtymähallitus päättää johtavan viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen ja henkilöstöjohtaja päättää muiden viranhaltijoiden siirtämisistä toisiin virkasuhteisiin viranhaltijalain 24 §:n mukaan. Kuntayhtymän johtajan kohdalla yhtymäkokous siirtää viranhaltijan toiseen virkasuhteeseen.

43 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee esihenkilö.

44 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittämisestä vastaa viranhaltijan esihenkilö ja/tai henkilöstöjohtaja viranhaltijalain 19 §:n mukaan.

45 § Virantoimituksesta pidättäminen

Virantoimituksesta pidättämisestä päättää henkilöstöjohtaja. Johtavien viranhaltijoiden virantoimituksesta pidättämisestä päättää yhtymähallitus, kuntayhtymän johtajan kohdalla yhtymäkokous.

46 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Palvelussuhteen osa-aikaistamisesta päättää henkilöstöjohtaja. Johtavien viranhaltijoiden virkasuhteen osa-aikaistamisesta päättää yhtymähallitus. Kuntayhtymän johtajan virkasuhteen osa-aikaistamisesta päättää yhtymäkokous.

47 § Lomauttaminen

Lomauttamisesta päättää henkilöstöjohtaja. Johtavien viranhaltijoiden lomauttamisista päättää yhtymähallitus. Kuntayhtymän johtajan lomauttamisesta päättää yhtymäkokous.

48 § Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen päättymisestä päättää ottamisesta päättänyt viranomainen. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteesta irtisanoutumisesta sekä työntekijän ilmoitus työsuhteesta irtisanoutumisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

49 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Menetettyjen ansioiden korvaamisesta päättää henkilöstöjohtaja. Johtavien viranhaltijoiden menetettyjen ansioiden korvaamisesta päättää yhtymähallitus. Kuntayhtymän johtajan menetettyjen ansioiden korvaamisesta päättää yhtymäkokous.

50 § Palkan takaisinperiminen

Palkan takaisinperinnästä päättää henkilöstöjohtaja.

8 luku Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvasuustoimenpiteitä viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista (laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, tiedonhallintalaki, 2 §).

Kuntayhtymä on tiedonhallintalaissa tarkoitettu tiedonhallintayksikkö. Tiedonhallintayksikön tehtävänä on järjestää tiedonhallinta vaatimusten mukaisesti. Tiedonhallintayksikön johtona toimii yhtymähallitus.

51 § Yhtymähallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Yhtymähallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määriteltä kuntayhtymässä. Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

- vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli, 5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 §)
- vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta
- vastuu tietoturvasuosityjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteentoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12–17 §, 22–24 §) ja
- vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25–27 §).

52 § Yhtymähallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Yhtymähallitus vastaa siitä, että arkistotoimen käytännöt, vastuut ja valvonta on määriteltä kuntayhtymän toimielimen tai viranhaltijan tehtävissä. Yhtymähallituksen tulee huolehtia arkistolain (831/1994) 7–9 §:n mukaisista velvoitteista:

- määrätä kuntayhtymän asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta vastaava viranhaltija
- antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja tulosalueiden vastuuhenkilöiden tehtävistä
- päättää tiedonohjaussuunnitelman yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
- nimetä kuntayhtymän arkistonmuodostajat

53 § Asiakirjahallinnosta vastaavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallinnosta vastaava viranhaltija johtaa yhtymähallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kuntayhtymän pysyvästi säilytettävistä ja arkistoitavista asiakirjatiedoista sekä

- vastaa yhtymähallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kuntayhtymän tiedonhallintaa
- hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen

- vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista
- laatii kuntayhtymän asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
- huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

II OSA TALOUS JA VALVONTA

9 luku Taloudenhoito

Taloutta koskevat säännökset ovat kuntalain 13 luvussa.

54 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Yhtymähallitus hyväksyy strategian määrittelemien tavoitteiden pohjalta suunnitteluohjeet ja talousarvion laadintaohjeet. Tulosalueet laativat talousarvioehdotuksensa. Yhtymäkokous hyväksyy talousarviossa tulosalueille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Yhtymäkokous hyväksyy kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman yhtymähallituksen esityksestä.

55 § Talousarvion täytäntöönpano

Yhtymähallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat tulosaluetasoiset käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmissa tulosalueet jakavat yhtymäkokouksen päättämien tehtävien toteuttamiseksi tavoitteensa, määrärahasa sekä tuloarvionsa edelleen tulosityksikkötasolle meno- ja tulolajikohtaisesti huolimatta siitä, että talousarvio on tulosaluetasolla nettositova.

Yhtymähallitus hyväksyy erilliset talousarvion toteuttamisohjeet kullekin varainhoitovuodelle erikseen.

56 § Toiminnan ja talouden seuranta

Tulosalueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan yhtymähallitukselle vähintään kolmannesvuosittain sekä yhtymäkokoukselle ja jäsenkunnille tilinpäätösraportoinnin yhteydessä.

57 § Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat yhtymäkokouksen hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviosta päätettäessä yhtymäkokous määrittelee, mitkä ovat yhtymäkokouksen sitovina hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet. Lähtökohtaisesti kaikki yhtymäkokouksen talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi.

58 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon sisältyvien sitovien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset on esitettävä yhtymäkokoukselle talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Yhtymäkokous päättää määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

59 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Kuntayhtymän kiinteän omaisuuden luovuttamisesta päättää yhtymähallitus yhtymäkokouksen hyväksymien perusteiden mukaisesti. Pysyviin vastaaviin kuuluvan irtaimen omaisuuden myynnistä päättää talousjohtaja. Ei-poistonalaisen irtaimiston osalta myynnistä voivat päättää rehtorit. Rehtorit voivat delegoida myyntioikeuden alaiselleen viranhaltijalle.

Rehtori päättää tulosityksikkönsä kiinteistöjen ja irtaimiston tilapäisestä luovuttamisesta ulkopuolisten käyttöön yhtymähallituksen hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti

60 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy yhtymäkokous. Yhtymähallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat ja poistosuunnitelmien muutokset.

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole syytä. Yhtymähallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

61 § Rahatoimen hoitaminen

Kuntayhtymän rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen. Kuntayhtymän rahatoimi on hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja mahdollisimman riskittömästi.

Yhtymäkokous päättää kuntayhtymän kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista sekä lainan ottamisesta ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokous päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Yhtymähallitus päättää talousarviossa hyväksytyn lainan ottamisesta, lainan antamisesta ja muista rahoitukseen liittyvistä asioista noudattaen yhtymäkokouksen hyväksymiä periaatteita. Yhtymähallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen toimielimelle tai viranhaltijalle.

Muutoin kuntayhtymän rahatoimesta vastaa yhtymähallitus. Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja. Luottokortin myöntämisestä viranhaltijan/työntekijän käyttöön päättää talousjohtaja.

62 § Maksuista päättäminen

Yhtymähallitus päättää kuntayhtymän palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Talousjohtaja päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Talousjohtaja voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

63 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu. Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu. Talousjohtaja päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

10 luku Ulkoinen valvonta

64 § Ulkoinen valvonta

Yhtymäkokous asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kuntayhtymän koko toiminnan kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään kuntayhtymän toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat kuntayhtymän tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

65 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja luottamushenkilöillä sekä viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus kuntayhtymän tarkastuslautakunnan kokouksessa tarkastuslautakunnan niin päättäessä.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 14 luvun määräyksiä. Yhtymähallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

66 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi, mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunta

- hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma
- seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
- huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
- tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla
- hyväksyy tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen käyttösuunnitelman
- ratkaisee toimialaansa koskevat asiat, ellei ole muuta viranomaista, jolle päätösvalta kuuluu. Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain yhtymäkokoukselle annettavassa arviointikertomuksessa, joka valmistuu 30.4. mennessä.

Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa yhtymäkokoukselle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Lisäksi tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana yhtymäkokoukselle myös muista merkittävistä havainnoista

67 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kuntayhtymän verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

68 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Yhtymäkokous valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Tarkastuslautakunnan on kilpailutettava tilintarkastusyhteisön valinta ja tehtävä yhtymäkokoukselle ehdotus valittavasta tilintarkastusyhteisöstä sekä valvottava tilintarkastussopimuksen noudattamista.

Kuntayhtymän tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kuntayhtymän tilintarkastusyhteisö.

69 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä. Kuntayhtymän tilintarkastajien on laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja vuosittain kullekin tilikaudelle työohjelma. Tarkastussuunnitelma ja työohjelma annetaan kuntayhtymän tarkastuslautakunnalle tiedoksi.

70 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja tarkastuslautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

71 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä yhtymähallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle. Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

Tilintarkastaja voi raportoida yhtymähallitukselle, kuntayhtymän johtajalle tai muille tilivelvollisille havaintoja sellaisista seikoista, joita ei esitetä tilintarkastuskertomuksessa.

11 luku Sisäinen ohjaus ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntayhtymäkonsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan koulutus kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat on turvattu.

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Yhtymäkokous päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kuntayhtymässä ja kuntayhtymäkonsernissa

72 § Yhtymähallituksen sisäisen ohjauksen ja riskienhallinnan tehtävät

Yhtymähallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaisesti kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
- vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kuntayhtymän toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan.
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

73 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen ohjauksen ja riskienhallinnan tehtävät

Kuntayhtymän johtaja sekä tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan tulosityksiköitä sekä raportoivat yhtymähallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Tulosityksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikkönsä riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat yhtymähallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

74 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Kuntayhtymässä voi olla erillinen johdosta riippumaton sisäisen tarkastuksen toiminto. Se voidaan järjestää kuntayhtymän omana toimintana tai hankkia ulkopuoliselta palvelun tuottajalta; tällöin on tärkeää, että kuntayhtymässä on oma sisäisen tarkastuksen yhteyshenkilö. Yhteyshenkilönä toimii talousjohtaja.

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi yhtymähallitukselle, kuntayhtymän johtoryhmälle ja kuntayhtymän johtajalle. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään yhtymähallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

75 § Varautumisen ja valmiussuunnittelun tehtävät

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kuntayhtymän tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yhtymähallitus päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta. Kuntayhtymän varautumisesta päättää kuntayhtymän johtaja. Tulosalueiden johtajat vastaavat tulosalueensa osalta varautumisesta ja valmiussuunnittelusta.

III OSA YHTYMÄKOKOUS

12 luku Yhtymäkokouksen toiminta

76 § Yhtymäkokouksen toiminnan järjestelyt

Yhtymäkokouksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä tämän hallintosäännön 14. luvussa on säädetty kokousmenettelystä, mikäli jäljempänä tässä luvussa ei toisin säädetä yhtymäkokouksen työskentelystä.

Yhtymäkokouksen avaa yhtymähallituksen puheenjohtaja, joka johtaa puhetta, kunnes kokouksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Yhtymäkokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerin tehtävistä huolehtii talousjohtaja tai hänen sijaisensa.

13 luku Yhtymäkokous

77 § Varsinainen yhtymäkokous ja sähköinen kokous

Yhtymäkokous voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata yhtymäkokouksen sähköistä kokousta internetin kautta ja kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Yhtymäkokouksen suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

78 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa yhtymähallituksen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous, ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä jäsenkunnille vähintään 30 päivää ennen kokousta, sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Jäsenkunnat toimittavat kokouskutsun ja esityslistan valitsemilleen edustajille ja varaedustajille. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

79 § Esityslista

Yhtymäkokouksen esityslista riittävine taustatietoineen ja päätösehdotuksineen tulee toimittaa kuntayhtymän jäsenkunnille vähintään kaksi viikkoa ennen yhtymäkokousta. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaaleissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

80 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

81 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

82 § Jatkokokous

Mikäli kokousasioita ei ole saatu kokouksessa käsitellyksi, jäljellä olevat kokousasiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille on kuitenkin, mikäli mahdollista, annettava tieto jatkokokouksesta.

83 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

84 § Läsnäolo kokouksessa

Yhtymähallituksen puheenjohtajan ja kuntayhtymän johtajan tai heidän sijaisensa on oltava läsnä yhtymäkokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Yhtymähallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen. Yhtymäkokous päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

85 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat yhtymäkokousedustajat ja varaedustajat todetaan nimenhuudolla, joka todetaan ääni-oikeusmäärittäin.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan yhtymäkokousedustajan on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle. Mikäli puheenjohtaja toteaa yhtymäkokouksen menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

86 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

87 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa yhtymäkokouksen suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

88 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneitä tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

89 § Esteellisyys

Ennen käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys yhtymäkokouksen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden yhtymäkokous ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttä koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa. Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

90 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei yhtymäkokous toisin päättä.

Yhtymähallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos yhtymähallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin yhtymäkokous on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin yhtymäkokous on tehnyt päätöksen asiassa, on asia poistettava esityslistalta.

91 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella. Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti/selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa puheenvuoron yhtymähallituksen puheenjohtajalle, kuntayhtymän johtajalle sekä tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa.

92 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, joka käsitellään ensimmäisen kerran yhtymäkokouksessa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan asia pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista kokousedustajista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

93 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

94 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen yhtymäkokouksen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa yhtymäkokouksen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen yhtymäkokouksen päätökseksi.

95 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

96 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/nimenhuudolla tai yhtymäkokouksen päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

- Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin, jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, on se asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
- Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
- Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

97 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen tarvitaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

98 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätökseen yhtymäkokous voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan yhtymähallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa yhtymäkokouksen päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

99 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Yhtymäkokous valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi yhtymäkokousedustajaa tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan, jollei yhtymäkokous jonkin asian kohdalla toisin päättä.

100 § Päätösten tiedoksianto

Yhtymäkokouksen pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

14 luku Kokousmenettely

101 § Määräysten soveltaminen

Kokousmenettelyä koskevia määräyksiä noudatetaan yhtymähallituksessa sekä soveltuvin osin kuntayhtymän toimielimissä.

102 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää. Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

103 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

104 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

105 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokouksensa ajasta ja paikasta.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Toimielimen päätöksenteko voi tapahtua suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

106 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä, mikäli mahdollista, siinä käsiteltävät asiat (esityslista). Kokouskutsu lähetetään jäsenille toimielimen päättämällä tavalla. Kokouskutsu lähetetään samalla tavalla muille, joilla on oikeus osallistua kokoukseen. Esityslista lähetetään, mikäli mahdollista, kokouskutsun yhteydessä.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

107 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

108 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

109 § Jatkokokous

Mikäli kokousasioita ei ole saatu kokouksessa käsitellyksi, jäljellä olevat kokousasiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille on kuitenkin, mikäli mahdollista, annettava tieto jatkokokouksesta.

Jatkokokouksen ajasta ja paikasta päättää puheenjohtaja. Jatkokokouksen päätöksentekomenettelyn ei tarvitse olla sama kuin alkuperäisellä kokouskutsulla on mainittu.

110 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

111 § Läsnäolo kokouksessa

Yhtymähallituksen kokouksessa on jäsenten lisäksi Hämeenlinnan kaupungin, Janakkalan ja Hattulan kunnan sivistystoimesta vastaavilla johtajilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

112 § Yhtymähallituksen edustaja muissa toimielimissä

Yhtymähallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös yhtymähallituksen varajäsen tai kuntayhtymän johtaja.

113 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

114 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

115 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

116 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä sekä pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa kuntalain 102 §:n mukaisesti.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

117 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

118 § Esittelijät

Yhtymähallituksen esittelijänä toimii kuntayhtymän johtaja. Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii tarkastuslautakunnan puheenjohtaja. Muiden toimielinten esittelijästä määrätään toimielimen päätöksellä.

119 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin toimielin on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimielin toisin päätä. Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

120 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

121 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

122 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

123 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

124 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

125 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla sihteeri. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirja tarkistetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimitelimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään

Järjestäytymistietoina

- toimitelimen nimi
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- päätösehdotus
- esteellisyys
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys ja äänestyksen tulos
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- päätöksen toteaminen
- eriävä mielipide

Laillisuustietoina

- oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

- puheenjohtajan allekirjoitus
- sihteerin varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta
- merkintä nähtävänä pidosta, mikäli pöytäkirja tulee olemaan yleisesti nähtävillä

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä. Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu. Edellä määrättyä noudatetaan soveltuvien osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemiin päätöksiin.

126 § Päätösten tiedoksianto

Yhtymähallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Yhtymähallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa.

15 luku Muut määräykset

127 § Aloiteoikeus

Jäsenkunnan asukkaalla sekä kuntayhtymän alueella toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kuntayhtymän toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

128 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kuntayhtymän viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Yhtymähallituksen on vuosittain marraskuun loppuun mennessä esitettävä yhtymäkokoukselle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Yhtymäkokous voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

129 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

130 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Kuntayhtymän puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa yhtymähallituksen puheenjohtaja tai kuntayhtymän johtaja, jollei yhtymähallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä. Viranhaltija puolestaan allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat toimivaltaansa kuuluvissa asioissa.

Toimielimen puheenjohtaja tai sihteeri voi allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan. Toimielimen hallinnassa olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi toimielimen sihteeri tai hänen määräämänsä henkilö todistaa oikeaksi. Arkistoon luovutetut asiakirjat oikeaksi todistaa kuntayhtymän arkistotoimesta vastaava viran- tai toimenhaltija.

131 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta vastaanottaa yhtymähallituksen puheenjohtaja, kuntayhtymän johtaja, kuntayhtymän johtajan varahenkilö sekä kuntayhtymän johtajan valtuuttama viran- tai toimenhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta tarkastuslautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja tai kuntayhtymän johtaja sekä kuntayhtymän johtajan valtuuttama viran- tai toimenhaltija.

V OSA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOSÄÄNTÖ

132 § Soveltamisala

Kuntayhtymän luottamushenkilöille maksetaan luottamustoimen hoitamisesta kokouspalkkiota, korvausta ansionmenetyksestä, korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän säännön mukaan.

133 § Kokouspalkkiot

Kuntayhtymän toimielinten kokouksista suoritetaan tämän säännön mukaiset palkkiot ja korvaukset, joiden euromääräiset summat päättää yhtymäkokous.

1. Yhtymäkokous ja sen valiokunnat sekä yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta ~~180 €~~ ~~150 €~~
2. Muut toimikunnat ja toimielimet sekä alakohtaiset koulutuksen asiantuntijaryhmät ~~110 €~~ ~~80 €~~
3. Yhtymähallituksen ja yhtymäkokouksen pöytäkirjan tarkastuspalkkio, kun se suoritetaan erillisenä toimituksena 25 €

Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä kohdassa kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen ja josta laaditaan pöytäkirja/muistio.

Toimielinten puheenjohtajana toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

Mikäli kokous kestää yli kolme tuntia, korotetaan voimassa olevia puheenjohtajan ja jäsenen peruspalkkioita 50 prosentilla jokaiselta alkavalta tunnilta, jonka luottamushenkilö yli kolmen tunnin kokouksessa on paikalla.

Yhtymähallituksen puheenjohtajalle tai hänen sijaiselleen maksetaan osallistumisesta yhtymäkokoukseen sama palkkio kuin yhtymäkokouksen jäsenille.

Yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja yhtymähallituksen määräyksestä toimikunnan kokoukseen osallistuvalla yhtymähallituksen muulla jäsenelle suoritetaan sama palkkio kuin asianomaisen toimielimen jäsenelle.

Milloin hallintoelimen pöytäkirja tarkastetaan erillisessä toimituksessa, suoritetaan tästä palkkiona $\frac{1}{4}$ hallintoelimen kokouspalkkiosta.

134 § Samana päivänä pidettävät kokoukset

Mikäli toimielin kokoontuu yhtenä päivänä useammin kuin kerran, kokous kokouspalkkiota laskettaessa määritellään yhdeksi kokoukseksi, ellei edellisen kokouksen päättymisestä ole kulunut vähintään kaksi tuntia.

135 § Vuosipalkkiot

Kokouksen ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi vuosipalkkiota seuraavasti:

1. Yhtymähallituksen puheenjohtaja	3600 €
2. Yhtymähallituksen varapuheenjohtaja	1500 €
3. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	1000 €
4. Tarkastuslautakunnan jäsenet	550 €

Mikäli tässä pykälässä mainittu puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhtäjaksoisesti kuukauden. Tästä alkaen suoritetaan varapuheenjohtajalle suhteellinen osa vuosipalkkiosta, kunnes puheenjohtaja palaa hoitamaan tehtäviään.

136 § Tilintarkastajan/tilintarkastusyhteisön palkkio

Tilintarkastajalle/tilintarkastusyhteisölle maksetaan palkkio tehdyn sopimuksen mukaisesti.

137 § Luottamustoimielimen sihteerin palkkio

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle suoritetaan sihteerin tehtävistä asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna, jollei hänelle makseta tehtävästään vuosipalkkiota tai muuta erityistä palkkiota.

138 § Toimituspalkkio

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon toimielimen jäsen osallistuu toimielimen päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, suoritetaan asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota vastaavan suuruinen toimituspalkkio.

139 § Korvaus ansionmenetyksestä, sijaisen palkkakustannuksista ja lastenhoidon järjestämiskustannuksista

Saadakseen korvausta luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus sekä kustannuksista hyväksyttävä selvitys. Työnantajan todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen johdosta aiheutuneista kustannuksista. Tällaiseksi esimerkiksi yrittäjällä katsotaan verotustodistus, josta ansionmenetykskorvauksen suuruus lasketaan ansiotulon perusteella.

Edellä tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on arkipäivisin kello 7–18 väliseltä ajalta enintään 10,00 euroa/tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Ansionmenetykskorvauksen yläraja on 40,00 euroa tunnilta ja enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Jos luottamushenkilö tekee työtä, jossa vapaan saaminen edellyttää palkatonta vapaata koko työvuorosta, luottamushenkilölle korvataan ansionmenetys koko työvuoron ajalta työnantajan todistuksen mukaisesti.

140 § Muut luottamustehtävät

Sellaisesta luottamustehtävästä, jota ei mainita tässä säännössä, yhtymäkokous määrää tarvittaessa palkkion erikseen.

141 § Matkakustannusten korvaus ja päiväraha

Luottamushenkilön kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaisesti, kuitenkin siten, että yhtymähallituksella on yksittäistapauksissa oikeus määrätä toisin majoittumiskorvauksensa.

142 § Palkkioiden maksaminen

Tässä säännössä mainittujen palkkioiden tulee perustua kokouspöytäkirjoihin ja luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin. Toimielimen sihteerin tulee tehdä palkkioiden maksamista koskevat ilmoitukset kokouksen jälkeen.

143 § Vaatimuksen esittäminen

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on, esitettävä kahden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan laskun hyväksyminen kuuluu.

144 § Voimaantulo

Tämä hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2026.

Tämä hallintosääntö on hyväksytty kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 4.12.2025 ja samalla on kumottu kuntayhtymän yhtymäkokouksen 12.12.2024 hyväksymä hallintosääntö.

Sidonnaisuusrekisteri Koulutuskuntayhtymä Tavastia

Jouni Haajanen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Kuntayhtymän johtaja

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

Tavastia Koulutus Oy:n hallitus (pj.)

Hämeen Osuuspankki, finanssi, hallituksen jäsen

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Irma Taavela

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen puheenjohtaja

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Veli-Antti Silpola

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varapuheenjohtaja

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

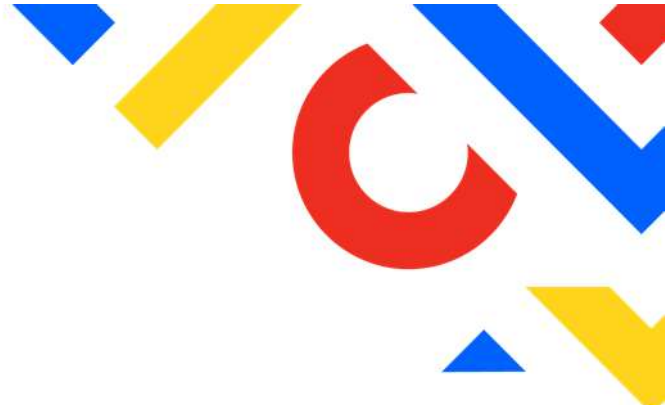
- Hämeenlinnan kaupunginhallituksen jäsen
- Aluevaltuutettu Kanta-Hämeen hyvinvointialueella
- MTK-Lammi-Tuulos ry puheenjohtaja
- Lammin säästöpankin isännistön jäsen

Merkittävä varallisuus

- Maatalousyhtymä Silpola Lauri ja Veli-Antti, jonka sijainti lammilla. Peltö (120ha) ja metsämaata (230ha), omistus 50%.

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Aulis Veteläinen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Tuula Mäenpää

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
- Hattulan seurakunta, kirkkovaltuuston jäsen

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Tuomas Koskinen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa
- Hämeenlinnan kaupungin valtuutettu
- Kanta-Hämeen aluevaltuuston varajäsen

Jonni Levaniemi

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

Merkittävä varallisuus

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa
- Hämeenlinnan tarkastuslautakunnan jäsen

Tarja Meronen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

- Auttava Sossut Oy, omistaja hallituksen puheenjohtaja
- Eminus Industries, osakas, kaupallinen johtaja

Merkittävä varallisuus

- Kiinteistöt, koti ja maata

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

- Kanta-Hämeen hyvinvointialue, terveyden ja turvallisuuden lautakunnan varahlö

Rita Kannisto

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen jäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

- Kunnanvaltuutettu, Janakkala
- Kunnanhallituksen jäsen, Janakkala
- Hyvinvointilautakunnan varajäsen, Janakkala
- Sibeliusopisto Musiikin ystävä – yhdistys, kunnanhallituksen jäsen

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Niko-Veikko Leppänen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen jäsen

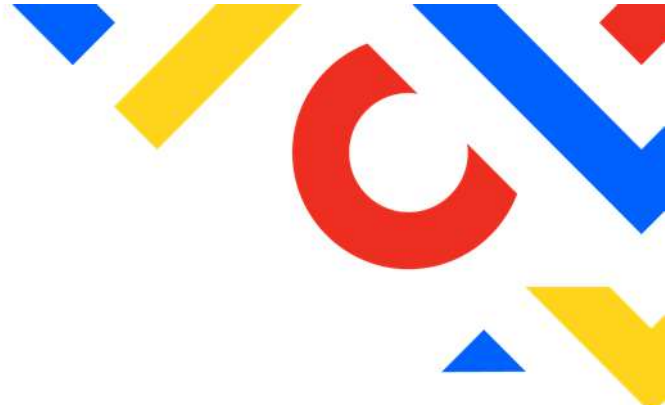
Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

Anna-Kaisa Riitijoki

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

Jesse Koivukoski

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

- Työnvälittäjä, Hämeenlinnan kaupunki, Elinvoimapalvelut/Elinvoima ja työllisyyspalvelut/Työllisyyden edistäminen

Kim Seppänen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

- Hämeen Rakennustutkimus Oy, rakennusten kuntotutkimukset, omistaja/toimitusjohtaja/hallituksen puheenjohtaja

Kirsti Suoranta

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Sanna Keskitalo

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

-

Arvo Haapanen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

-

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

- Mehiläinen, Hämeenlinna/vastuu lääkäri, terveydenhuolto

- Mehiläinen, Hämeenlinna/geriatrian vastuulääkäri, terveydenhuolto

Marjo Torkkel

Luottamustehtävä tai virkatehtävä

Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

- Kunnan nimeämänä edustajana: Janakkalan kunnanvaltuuston jäsen, Janakkalan sivistyslautakunnan jäsen

Merkittävä varallisuus

-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa
- Hyvinkään kaupunki, luokanopettaja

John Alatalo

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
-

Merkittävä varallisuus
-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa
-

Sami Lehtonen

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Yhtymähallituksen varajäsen

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
-

Merkittävä varallisuus
-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa
-

Pasi Tervasmäki

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
-

Merkittävä varallisuus
-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

Antti Simola

Luottamustehtävä tai virkatehtävä
Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä
-

Merkittävä varallisuus
-

Muu sidonnaisuus, jolla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa